

EESTI NSV

RAJONIDE, LINNADE, ALEVITE JA KÜLADE

**TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGUDE
VALIMISTE MÄÄRUSTIK**

**EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIDIUMI
POOLT KINDLAKSMÄÄRATUD VALIMIS-
DOKUMENTIDE VORMIDEGA JA VAJALIKE
SELETUSTEGA**

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS • TALLINN 1950

A-18705 III

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

EESTI NSV

RAJONIDE, LINNADE, ALEVITE JA KÜLADE
TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGUDE
VALIMISTE MÄÄRUSTIK

*(Kinnitatud Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
10. oktoobri 1950. a. seadlusega)*

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI
POOLT KINDLAKSMÄÄRATUD VALIMIS-
DOKUMENTIDE VORMIDEGA JA VAJALIKE
SELETUSTIEGA

✓

„Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade töörahva
saadikute nõukogude valimiste määrustiku“ käesolev välja-
anne Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmäära-
tud valimisdokumentide vormidega ja vajalike seletustega on
koostatud Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi juriidilise osa-
konna poolt.

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

8841

I PEATUKK

VALIMISSÜSTEEM

§ 1. Eesti NSV Konstitutsiooni § 105 alusel toimuvad saadikute valimised rajoonide, linnade, alevite ja külade töörahva saadikute nõukogudesse valijate poolt üldise, ühetaolise ja otsese valimisõiguse alusel salajasel hääletamisel.

§ 2. Eesti NSV Konstitutsiooni § 106 alusel on saadikute valimised üldised: kõigil Eesti NSV 18-aastaseks saanud kodanikel, sõltumata rassilisest ja rahvusiikust kuuluvusest, soost, usutunnistusest, hariduslikust tsensusest, paiksusest, sotsiaalsest päritolust, varanduslikust seisust ja endisest tegevusest, on õigus osa võtta saadikute valimistest ja olla valitav töörahva saadikute nõukogudesse, välja arvatud nõdrameelsed ja isikud, kes kohtu poolt on süüdi mõistetud ühes valimisõiguste äravõtmisega.

§ 3. Eesti NSV Konstitutsiooni § 107 alusel on saadikute valimised ühetaolised: igal kodanikul on üks hääl; kõik kodanikud võtavad valimistest osa võrdsetel alustel.

§ 4. Eesti NSV Konstitutsiooni § 108 alusel on naistel mees-
tega võrdne õigus valida ja olla valitav.

§ 5. Eesti NSV Konstitutsiooni § 109 alusel on NSV Liidu Relvastatud Jõudude ridades teenivail kodanikel kõigi kodanikega võrdne õigus valida ja olla valitav.

§ 6. Eesti NSV Konstitutsiooni § 110 alusel on saadikute valimised otsesed: valimisi rajoonide, linnade, alevite ja külade töörahva saadikute nõukogudesse teostavad kodanikud vahetult otsesel valimisel.

§ 7. Eesti NSV Konstitutsiooni § 111 alusel on hääletamine Eesti NSV töörahva saadikute nõukogude saadikute valimistel salajane.

§ 8. Eesti NSV Konstitutsiooni § 18 alusel on kõigi teiste liiduvabariikide kodanikel Eesti NSV territooriumil õigus valida ja olla valitav Eesti NSV töörahva saadikute nõukogudesse võrd-
selt Eesti NSV kodanikega.

§ 9. Isikuil, kes elavad Eesti NSV territooriumil, kuid ei ole NSV Liidu kodanikud, vaid on välisriikide kodakondsuses või on välisriikide alamad, ei ole õigust osa võtta valimistest ega olla valitav Eesti NSV töörahva saadikute nõukogudesse.

§ 10. Eesti NSV Konstitutsiooni § 114 alusel toimuvad Eesti NSV tööraha saadikute nõukogude valimised valimisringkondade järgi.

Vastava tööraha saadikute nõukogu valimiste igast valimisringkonnast valitakse üks saadik.

§ 11. Eesti NSV tööraha saadikute nõukogude valimised toimuvad riigi kulul.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 26. septembri 1950. a. seadlusega „Maarajoonide moodustamise kohta Eesti NSV-s“ likvideeriti Eesti NSV jaotus maakondadesse ja valdadesse ning moodustati Eesti NSV-s 39 maarajooni. Eesti NSV uue administratiivterritoriaalse jaotuse järgi on kohalikeks nõukogudeks Eesti NSV-s rajoonide, linnade, alevite ja külade tööraha saadikute nõukogud.

„Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade tööraha saadikute nõukogude valimiste määrustiku“ I peatükis väljenduvad nõukoguliku valimissüsteemi põhimõtted vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni IX peatükile. Järgmistes määrustiku peafükkides sisalduvad reeglid, mis määravad Eesti NSV kohalike tööraha saadikute nõukogude valimiste organiseerimise ja teostamise korra.

Määrustiku paragrahv 8 määrab, et isikud, kes on teiste liiduvabariikide kodanikud ja elavad kas alaliselt või ajutiselt Eesti NSV territooriumil, omavad õiguse valida ja olla valitavad Eesti NSV kohalikesse tööraha saadikute nõukogudesse.

Määrustiku paragrahv 9 määrab, et isikuil, kes elavad Eesti NSV territooriumil, kuid ei ole NSV Liidu kodanikud, ei ole õigust valida ega olla valitavad Eesti NSV kohalikesse tööraha saadikute nõukogudesse. Sellesse kategooriasse kuuluvad nii välisriikide kodanikud või välisriikide alamad kui ka kodakondsuseta isikud.

II PEATUKK

VALIJATE NIMEKIRJAD

§ 12. Valijate nimekirjadesse võetakse kõik kodanikud, kellel on valimisõigus ja kes elavad (alaliselt või ajutiselt) nimekirjade koostamise momendil antud nõukogu territooriumil ja kes on saanud valimiste päevaks 18-aastaseks.

Valijad kantakse valijate nimekirja nende alalise või ajutise elukoha järgi.

Linnades koostatakse valijate nimekirjad kooskõlas sissekannetega majaraamatutes, maal aga kooskõlas sissekannetega majapidamisraamatutes ja ajutiste elanike nimekirjades.

Isikud, kes valimiste päevaks saavad 18-aastaseks, kantakse valijate nimekirja nende sünniaasta, -kuu ja -päeva äratähendamisega. Kui tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteel ei ole täpseid andmeid selle valija sünnikuu ja -päeva kohta, kes valimiste päevaks saab 18-aastaseks, siis loetakse valija sünnipäevaks vastava aasta 1. jaanuar. Vanemad kui 18-aastased isikud kantakse valijate nimekirja ainult nende sünniaasta äratähendamiseks.

§ 13. Ühtki valijat ei või kanda rohkem kui ühte valijate nimekirja.

§ 14. Valijate nimekirjadesse ei kanta isikuid, kellelt kohus on võtnud valimisõigused, kogu kohtuotsuses määratud valimisõigustest ilmajätmise aja jooksul, samuti isikuid, kes seadusega kindlaksmääratud korras on tunnistatud nõdrameelseks.

Kohtulikult karistatud või kohtuotsuse põhjal karistust kandvad isikud, kui neilt pole ära võetud valimisõigust ja kui nad ei asu kinnipidamiskohtades, kantakse valijate nimekirja üldistel alustel.

Samuti kantakse valijate nimekirja isikud, kes on eeluurimise all, kuid ei ole vahistatud, kui neilt kohtu poolt pole valimisõigust ära võetud.

Nõdrameelset ei kanta valijate nimekirja või kustutatakse valijate nimekirjast ainult järgmiste dokumentide põhjal:

a) kohtu määrus või otsus, mis põhineb kohtulik-psühhiaatrilise ekspertiisi vastavail aktidel;

b) rajoonide või linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede tervishoiuosakondade poolt esitatud nimekirjad isikute kohta, kes viibivad arstimisel vaimuhaiglates või vaimuhaigete kolooniates;

c) valijate nimekirju koostavate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede ettepanekul rajoonide või linnade tervishoiuosakondade poolt nimetatud arstliku komisjoni akt isiku nõdrameelseks tunnistamise kohta.

Kaebused valijate nimekirja mitte kandmise või valijate nimekirjast kustutamise kohta lahendatakse käesoleva määrustiku paragrahvides 21—23 ettenähtud korras.

§ 15. Valijate nimekirju koostavad linnades linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed, rajoonilise jaotusega linnades — rajoonide nõukogude täitevkomiteed, alevites — alevite nõukogude täitevkomiteed ja maal — külade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed.

Valijate nimekirjade koostamiseks võivad tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed rakendada isikuid nõukogude, ametiühingute ja kommunistlike noorte aktiivist, riigiasutuste ja ühiskondlike organisatsioonide töötajaid, õpetajaid, üliõpilasi, keskkoolide vanemate klasside õpilasi jne.

Tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed peavad kindlustama kõigi valijate kandmise valijate nimekirja.

Haiglates, sünnitusmajades, sanatooriumides, invaliidide kodudes ja teistes raviasutustes vastavalt käesoleva määrustiku paragrahvide 53 moodustatud valimisjaoskondade valijate nimekirjad koostatakse nende tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt, kelle territooriumil asuvad need raviasutused.

Raviasutustes moodustatud valimisjaoskondade valijate nimekirjadesse kantakse nii valimisõiguslikud haiged kodanikud, kes viibivad valimispäeval nendes raviasutustes, kui ka valimispäeval valves olev meditsiiniline personal.

§ 16. Sõjaväeosades ja sõjaväekoondistes olevate valijate nimekirjad koostatakse komandöri allkirjaga. Kõik teised sõjaväelased kantakse valijate nimekirjadesse elukoha järgi vastavate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt.

Sõjaväeosades ja sõjaväekoondistes olevate valijate nimekirjad koostatakse sõjaväeosa või sõjaväekoondise komandöri allkirjaga. Sõjaväelased, kes elavad väljaspool sõjaväeosa või sõjaväekoondist, kantakse valijate nimekirja nende elukoha (alalise või ajutise) järgi vastavate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt.

Sõjaväeosade ja sõjaväekoondiste komandörid võivad, kokkuleppel vastavate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedega, kanda sõjaväeosade ja sõjaväekoondiste valimisjaoskondade valijate nimekirjadesse vabapalgalisi kaastöölisi ja sõjaväelaste perekonnaliikmeid, kui need elavad sõjaväele eraldatud territooriumil. Sõjaväeosade või sõjaväekoondiste juures või väeosade majutamispaikade rajoonides, millised asuvad kaugel eraisikutega asustatud punktidest.

§ 17. Valijate nimekirjad on ühised kõigi tööraha saadikute nõukogude valimistel ja koostatakse iga valimisjaoskonna kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi kohaselt, ära näidates tähestikulises järjekorras valija perekonna-, ees- ja isanime, vanuse, elukoha, samuti vastava tööraha saadikute nõukogu valimisringkondade numbrid. Valijate nimekirjadele kirjutavad alla tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee esimees ja sekretär.

Valijate nimekirjade vormikohased plangid (vaata lisa nr. 1) trükitakse ning täidetakse selle rahvuse keeles, milline moodustab elanikkonna enamuse antud valimisjaoskonnas. Valijate nimekirjad täidetakse loetavalt tindiga või kirjutusmasinaga.

Valijate nimekirjad koostatakse iga valimisjaoskonna kohta ja nad on ühised Eesti NSV rajoonide, linnade, linnarajoonide, alevite ja külade tööraha saadikute nõukogude valimistel, kuna Eesti NSV kõikide kohalike tööraha saadikute nõukogude valimised toimuvad üheaegselt.

Valijate nimekirja koostamisel märgitakse nimekirja pealkirja ossa rajooni, linna, alevi ja küla nimetus, samuti ka valitavate nõukogude nimetused. Edasi kantakse nimekirja pealkirja ossa valimisjaoskonna number.

Valijate nimekirja lahtritesse 7, 8 ja 9 kantakse valimisringkondade numbrid rajooni (lht. 7), linna (lht. 8), alevi või küla (lht. 9) tööraha saadikute nõukogude valimistel.

Seoses sellega, et valimisjaoskondades võetakse vastu valimisedelid mitme valimisringkonna järgi ühe ja sama linna, linna-rajooni, alevi ja küla tööraha saadikute nõukogu valimistel, on vajalik juhtida erilist tähelepanu valijate nimekirjades valimisringkondade numbrite õigele märkimisele, kuna vastasel korral võib valija valimiste päeval saada valimisedeli kandidaadi kohta, kes on registreeritud saadikukandidaadiks teises valimisringkonnas.

Lahtrites 10 ja 11 „Märgend valimisedelite väljaandmise kohta“ ning lahtris 12 „Märgend „Hääletamisõiguse tõendi“ väljaandmise või esitamise kohta“ ei tehta mingisuguseid märkusi valijate nimekirja koostamisel.

Lahtris 10 tehakse valimispäeval märgend sõnaga „jah“ valijaile valimisedelite kätteandmisel. Lahtris 11 tehakse sama märgend järelevalimiste või valimiste kordumise puhul.

Lahtris 12 tehakse „Hääletamisõiguse tõendi“ väljaandmisel märgend „lahkunud“, valijate nimekirja sissekandmisel esitatud „Hääletamisõiguse tõendi“ põhjal tehakse samasse lahtrisse märgend „esitatud“ ja näidatakse tõendi number ja kuupäev.

Valijate nimekirjad koostatakse igas valimisjaoskonnas vähemalt kolmes eksemplaris. Üks eksemplar (algeksemplar) säilitatakse kooskõlas käesoleva määrustiku paragrahviiga 19 vastavalt kas tööraha saadikute nõukogu täitevkomitees, sõjaväeosas või sõjaväekoondises. Teine eksemplar pannakse välja vastavalt käesoleva määrustiku paragrahvile 18 üldiseks tutvumiseks. Kolmas eksemplar antakse valimispäeva eelpäeval valimiste jaoskonnakomisjonile. Selleks päevaks kontrollivad vastavalt tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed ja sõjaväeosade või sõjaväekoondiste väejuhatused lõplikult valijate nimekirju ja kannavad nendesse kõik vajalikud parandused.

Valijate nimekirjade plangid täidetakse mõlemalt poolt, välja arvatud need eksemplarid, mis pannakse üles üldiseks tutvumiseks ja millel täidetakse ainult üks pool.

§ 18. 30 päeva enne valimisi paneb tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee valijate nimekirjad välja üldiseks tutvumiseks või kindlustab valijaile võimaluse tutvuda nende nimekirjadega nõukogu või valimisjaoskonna ruumes.

Ruumesse, kus on välja pandud valijate nimekirjad üldiseks tutvumiseks, seatakse valvekorda kas mõni valimiste jaoskonnakomisjoni liige või tööraha saadikute nõukogu vastutav töö-

taja, kes annab nimekirjade kohta seletusi ja õiendusi ning võtab ühtlasi vastu kirjalikke ja suulisi avaldusi ebaõigsuste kohta valijate nimekirjades.

§ 19. Valijate nimekirjade algeksemplar säilitatakse vastavalt kas töörahva saadikute nõukogu täitevkomitees, sõjaväeosas või sõjaväekoondises.

Valijate nimekirjade algeksemplaride säilitamise eest vastutab töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee esimees, sõjaväeosades ja sõjaväekoondistes aga — sõjaväeosa või sõjaväekoondise komandör.

§ 20. Kui valija vahetab oma asukohta ajavahemikul valijate nimekirja avaldamise ja valimiste päeva vahel, annab vastav töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee temale välja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi kohase „Hääletamisõiguse tõendi“ ja märgib valijate nimekirja — „lahkunud“; uues (alalises või ajutises) elukohas kantakse valija valijate nimekirja „Hääletamisõiguse tõendi“ ja isikut tõendava dokumendi esitamisel.

„Hääletamisõiguse tõend“ (vt. lisa nr. 2) antakse välja töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt täitevkomitee esimehe ja sekretäri allkirjadega valija kirjaliku või suulise avalduse põhjal. Sõjaväeosades ja sõjaväekoondistes antakse „Hääletamisõiguse tõend“ sõjaväeosa või sõjaväekoondise komandöri allkirjaga.

Valijate nimekirja lahtris 12 tehakse „Hääletamisõiguse tõendi“väljaandmisel märgend „lahkunud“ ja näidatakse tõendi number ja kuupäev.

„Hääletamisõiguse tõend“ antakse valijale ajavahemikul valijate nimekirjade avaldamise ja valimispäeva vahel.

Isikud, kes omavad „Hääletamisõiguse tõendi“ ja saabusid oma uude elukohta (alalisse või ajutisse) enne valimispäeva, kantakse valijate nimekirja töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt, kusjuures valijate nimekirja lahtrisse 12 tehakse märgend „esitatud“ ja näidatakse tõendi number ja kuupäev. „Hääletamisõiguse tõend“ pannakse valijate nimekirja algeksemplari juurde, mis hoitakse alal töörahva saadikute nõukogu täitevkomitees. Isikud, kes valimiste päeval ilmuvad valimisjaoskondadesse „Hääletamisõiguse tõendiga“, kantakse valijate nimekirja valimiste jaoskonnakomisjoni poolt (vaata § 83).

Valijad, kes saabuvad oma uude elukohta (alalisse või ajutisse) pärast valijate nimekirja avaldamist ilma „Hääletamisõiguse tõendita“, kantakse valijate nimekirja ainult vastava töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsusega.

§ 21. Avaldused ebaõigsuste kohta valijate nimekirjas (nimekirjast väljajätmine, nimekirjast kustutamine, perekonna-, ees-

ja isanime moonutamise, valimisõigusest ilmajäetud isikute ebaõige võtmine nimekirja) esitatakse sellele töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele, kes nimekirja avaldas. Täitevkomitee on kohustatud hiljemalt kolme päeva jooksul läbi vaatama iga avalduse ebaõigsuse kohta valijate nimekirjas.

§ 22. Pärast valijate nimekirjas esinenud ebaõigsuse kohta esitatud avalduse läbivaatamist on töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee kohustatud kas tegema vajaliku paranduse valijate nimekirjas või andma avaldajale kirjaliku õienduse tema avalduse tagasiõigutamise motiivide kohta.

Nii suulised kui kirjalikud avaldused ebaõigsuste kohta valijate nimekirjas antakse töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele kas otseselt või valimiste jaoskonnakomisjoni kaudu. Iga kodanik võib esineda avaldusega ebaõigsuste kohta valijate nimekirjades, mis puudutavad niihästi teda kui ka teisi isikuid. Täitevkomitee peab kõik parandused valijate nimekirjades tegema viivitamata pärast vastava otsuse tegemist.

Töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee protokollides vormistatakse ainult otsused valijate nimekirjadesse ebaõige kandmise või valijate nimekirjadest ebaõige kustutamise kohta. Kõik teised parandused (perekonna-, ees- ja isanime moonutamised, ebatäpsused vanuse, elukoha märkimisel) kantakse valijate nimekirjadesse esitatud dokumentide alusel ja neid ei vormistata töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsustega.

§ 23. Kui avaldaja ei nõustu töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsusega ebaõigsuse kohta valijate nimekirjas, võib ta anda kaebuse rahvakohtusse, kes on kohustatud hiljemalt kolme päeva jooksul avalikul kohtuistungil, kutsunud välja avaldaja ja nõukogu täitevkomitee esindaja, vaatama läbi selle kaebuse ja viivitamata teatama oma otsuse nii avaldajale kui ka töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele. Rahvakohtu otsus on lõplik.

Kui töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee on valijate nimekirjade ebaõigsuse kohta antud avalduse tagasi lükanud, esitatakse kaebus selle kohta sellele rahvakohtule, kelle tegevusrajooni kuulub vastav valimisjaoskond.

Rahvakohtud võtavad läbivaatamisele nii nende isikute kaebused, kes avaldavad, et valijate nimekirjas esineb ebaõigsusi avaldajate eneste suhtes, kui ka nende kodanike kaebused, kes avaldavad, et valijate nimekirjas esineb ebaõigsusi teiste isikute suhtes.

Kaebused ebaõigsuste kohta valijate nimekirjas vaatab rahvakohus läbi avalikul kohtuistungil. Rahvakohtu otsus iga kaebuse kohta kuulutatakse samal kohtuistungil.

Rahvakohus on kohustatud andma kohtuotsuse ära kirja nii avaldajale kui ka töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Parandused valijate nimekirjades, vastavalt kohtuotsusele, teeb viivitamata tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, kui aga kohtuotsus saabub valimiste päeval, siis valimiste jaoskonnakomisjon. Ärakiri rahvakohtu otsusest säilitatakse koos valijate nimekirjaga.

III PEATUKK

VALIMISRINGKONNAD JA VALIMISKOMISJONID RAJONIDE TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGUDE VALIMISTEL

§ 24. Rajoonide tööraha saadikute nõukogude valimisringkondade moodustamine toimub rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt.

Eesti NSV Konstitutsiooni § 114 alusel valimisringkonnad moodustatakse normiga:

rajoonis elanike arvuga üle 25 tuhande — üks valimisringkond iga 1000 elaniku kohta, kuid mitte üle 60 ringkonna;

rajoonis elanike arvuga kuni 25 tuhat moodustatakse 25 valimisringkonda.

Valimisringkonnad rajooni tööraha saadikute nõukogu valimistel moodustatakse rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsusega, mis avaldatakse rajooni ajakirjanduses.

Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsuses valimisringkondade moodustamise kohta näidatakse iga valimisringkonna territoorium (loendatakse asustatud punktid) ja antakse igale valimisringkonnale järjekorra number, alates ühest ja lõpetades numbriga, mis näitab valimisringkondade üldarvu rajoonis.

§ 25. Rajoonide tööraha saadikute nõukogude valimisringkondade nimekirjad avaldatakse rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt hiljemalt 55 päeva enne valimisi.

§ 26. Igas rajoonis moodustatakse rajooni tööraha saadikute nõukogu valimiste rajonikomisjon.

Valimiste rajonikomisjonid moodustatakse tööliste ja teenistujate ametiühinguorganisatsioonide, kooperatiivsete organisatsioonide, kommunistlike parteiorganisatsioonide, noorsooorganisatsioonide, kultuuri-, tehniliste ja teaduslike ühingute ja teiste seaduslikus korras registreeritud tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajaist ning tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste koosolekute esindajaist sõjaväeosade järgi, talupoegade koosolekute esindajaist kolhooside ja külade järgi, sovhooside tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist sovhooside järgi.

§ 27. Valimiste rajoonikomisjonid moodustatakse koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, sekretär ja 4—6 liiget ning kinnitatakse Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt hiljemalt 55 päeva enne valimisi.

§ 28. Valimiste rajoonikomisjon:

a) valvab rajooni territooriumil käesoleva valimiste määrustiku kõrvalekaldumatu täitmise järele rajooni tööraha saadikute nõukogu valimiste kestel;

b) vaatab läbi kaebused rajooni tööraha saadikute nõukogu valimiskomisjonide ebaõige tegevuse kohta;

c) valvab valijate nimekirjade õigeaegse koostamise ja üldiselt teatavakstegemise järele;

d) valvab valimisjaoskondade õigeaegse moodustamise järele vastavate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt;

e) valmistab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi kohased valimisedelid rajooni tööraha saadikute nõukogu valimiseks;

f) registreerib rajooni tööraha saadikute nõukogusse valitud saadikud;

g) annab üle rajooni tööraha saadikute nõukogu mandaatkomisjonile valimiste asjatoimetuse.

Valimiste rajoonikomisjon vaatab läbi kaebused, mis on esitatud rajooni tööraha saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonide ebaõige tegevuse kohta, samuti kaebused jaoskonnakomisjonide ebaõige tegevuse kohta rajooninõukogu valimiste osas.

Rajooni tööraha saadikute nõukogusse valitud saadikute registreerimine toimub valimiste rajoonikomisjoni koosolekul valimiste ringkonnakomisjonidelt saadud protokollide alusel.

§ 29. Rajooni tööraha saadikute nõukogu igas valimisringkonnas moodustatakse valimiste ringkonnakomisjon.

Valimiste ringkonnakomisjonid moodustatakse tööliste ja teenistujate ametiühinguorganisatsioonide, kooperatiivsete organisatsioonide, kommunistlike parteiorganisatsioonide, noorsooorganisatsioonide, kultuuri-, tehniliste ja teaduslike ühingute ja teiste seaduslikus korras registreeritud tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajaist ning tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste koosolekute esindajaist sõjaväeosade järgi, talupoegade koosolekute esindajaist kolhooside ja külade järgi, sovhooside tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist sovhooside järgi.

§ 30. Rajooni tööraha saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonid moodustatakse koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, sekretär ja 2—4 liiget ning kinnitatakse rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee poolt hiljemalt 50 päeva enne valimisi.

Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsus valimiste ringkonnakomisjonide koosseisu kinnitamise kohta avaldatakse kohalikus ajakirjanduses.

§ 31. Rajooni töörahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjon:

- a) registreerib Eesti NSV Konstitutsiooni ja käesoleva valimiste määrustiku nõuetele vastavalt ülesseatud saadikukandidaadid;
- b) varustab valimiste jaoskonnakomisjone kindlaksmääratud vormi kohaste valimissedelitega;
- c) teeb kindlaks valimiste tulemused ringkonnas;
- d) esitab valimiste rajoonikomisjonile materjalid valimiste tulemuste kohta ringkonnas;
- e) annab valitud saadikule välja valituks tunnistamise tõendi;
- f) annab üle asjatoimetuse vastava rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele hoiale.

Rajooni töörahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonid saavad valimissedelid valimiste jaoskonnakomisjonidele laialisaatmiseks valimiste rajoonikomisjonilt.

Valimissedelid saadetakse laiali valimiste jaoskonnakomisjonidele vastavalt käesoleva määrustiku paragrahvile 69 hiljemalt 10 päeva enne valimisi.

IV PEATUKK

VALIMISRINGKONNAD JA VALIMISKOMISJONID LINNADE JA LINNARAJOONIDE TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGUDE VALIMISTEL

§ 32. Linnade ja linnarajoonide töörahva saadikute nõukogude valimisringkondade moodustamine toimub vastavate linnade, linnarajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt.

Eesti NSV Konstitutsiooni § 114 alusel valimisringkonnad moodustatakse normiga:

linnades elanike arvuga 12 tuhandest kuni 100 tuhandeni — üks valimisringkond iga 350 elaniku kohta, kuid mitte üle 250 ringkonna; linnades elanike arvuga alla 12 tuhande, kuid mitte alla 5 tuhande moodustatakse 35 valimisringkonda; linnades elanike arvuga alla 5 tuhande moodustatakse valimisringkonnad normiga — üks valimisringkond iga 150 elaniku kohta, kuid mitte alla 15 ringkonna;

Tallinna linnas moodustatakse iga 600 elaniku kohta üks valimisringkond;

linnarajoonides elanike arvuga üle 20 tuhande moodustatakse iga 500 elaniku kohta üks valimisringkond, kuid mitte üle 250 valimisringkonna; linnarajoonides elanike arvuga kuni 20 tuhat moodustatakse 35 valimisringkonda.

Valimisringkonnad linna tööraha saadikute nõukogu valimistel moodustatakse linna tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsusega, linnarajooni tööraha saadikute nõukogu valimistel linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsusega, mis avaldatakse kohalikus ajakirjanduses.

Linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsuses valimisringkondade moodustamise kohta näidatakse iga valimisringkonna territoorium (tänavad ja majade numbrid) ja antakse igale valimisringkonnale järjekorra number, alates ühest ja lõpetades numbriga, mis näitab valimisringkondade üldarvu linnas või linnarajoonis.

§ 33. Linnade ja linnarajoonide tööraha saadikute nõukogude valimisringkondade nimekirjad avaldab linna, linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee hiljemalt 55 päeva enne valimisi.

§ 34. Igas linnas ja linnarajoonis moodustatakse vastavalt linna, linnarajooni tööraha saadikute nõukogu valimiste linna-, linnarajoonikomisjon.

Valimiste linna-, linnarajoonikomisjonid moodustatakse tööliste ja teenistujate ametiühinguorganisatsioonide, kooperatiivsete organisatsioonide, kommunistlike parteiorganisatsioonide, noorsoo-organisatsioonide, kultuuri-, tehniliste ja teaduslike ühingute ja teiste seaduslikus korras registreeritud tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajaist ning tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste koosolekute esindajaist sõjaväeosade järgi, talupoegade koosolekute esindajaist kolhooside ja külade järgi, sovhooside tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist sovhooside järgi.

§ 35. Valimiste linna-, linnarajoonikomisjonid moodustatakse koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, sekretär ja 6—10 liiget ning kinnitatakse: valimiste linnakomisjonid vabariikliku alluvusega linnades — Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt, rajoonilise alluvusega linnades — rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt, valimiste linnarajoonikomisjonid linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt hiljemalt 55 päeva enne valimisi.

Vastava tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsus valimiste linnakomisjonide ja valimiste linnarajoonikomisjonide kinnitamise kohta avaldatakse kohalikus ajakirjanduses.

§ 36. Valimiste linna-, linnarajoonikomisjon:

a) valvab linna, linnarajooni territooriumil käesoleva valimiste määrustiku kõrvalekaldumatu täitmise järele linna, linnarajooni tööraha saadikute nõukogu valimiste kestel;

b) vaatab läbi kaebused linna, linnarajooni tööraha saadikute nõukogu valimiskomisjonide ebaõige tegevuse kohta;

c) valvab valijate nimekirjade õigeaegse koostamise ja üldiselt teatavakstegegemise järele;

d) valvab valimisjaoskondade õigeaegse moodustamise järele vastavale töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt;

e) valmistab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi kohased valimisedelid linna, linnarajooni töörahva saadikute nõukogu valimiseks;

f) registreerib linna, linnarajooni töörahva saadikute nõukogusse valitud saadikud;

g) annab üle linna, linnarajooni töörahva saadikute nõukogu mandaatkomisjonile valimiste asjatoimetuse.

§ 37. Linna, linnarajooni töörahva saadikute nõukogu igas vallimiskonnas moodustatakse valimiste ringkonnakomisjon.

Valimiste ringkonnakomisjonid moodustatakse tööliste ja teenistujate ametiühinguorganisatsioonide, kooperatiivsete organisatsioonide, kommunistlike parteiorganisatsioonide, noorsoo-organisatsioonide, kultuuri-, tehniliste ja teadusliku ühingute ja teiste seaduslikus korras registreeritud töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajaist ning tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste koosolekute esindajaist sõjaväeosade järgi, talupoegade koosolekute esindajaist kolhooside ja külade järgi, sovhooside tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist sovhooside järgi.

§ 38. Linna, linnarajooni töörahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonid moodustatakse koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, sekretär ja 2—4 liiget ning kinnitatakse linna, linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt hiljemalt 50 päeva enne valimisi.

Linna ja linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsus valimiste ringkonnakomisjonide koosseisu kinnitamise kohta avaldatakse kohalikus ajakirjanduses või pannakse välja tutvumiseks nõukogu või valimisjaoskonna ruumides ja teistes ühiskondlikes kohtades.

§ 39. Linna, linnarajooni töörahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjon:

a) registreerib Eesti NSV Konstitutsiooni ja käesoleva valimiste määrustiku nõudeile vastavalt ülesseatud saadikukandidaadid;

b) varustab valimiste jaoskonnakomisjone kindlaksmääratud vormi kohaste valimisedelitega;

c) teeb kindlaks valimiste tulemused ringkonnas;

d) esitab valimiste linna-, linnarajoonikomisjonile materjalid valimiste tulemuste kohta ringkonnas;

e) annab valitud saadikule välja valituks tunnistamise tõendi;

f) annab üle asjatoimetuse vastava linna, linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele hoiule.

Linna ja linnarajooni töörahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonid saavad valimisedelid vastavalt valimiste linnakomisjonilt või valimiste linnarajoonikomisjonilt ning saavad need laiali valimiste jaoskonnakomisjonidele vastavalt käesoleva määrustiku paragrahvile 69 hiljemalt 10 päeva enne valimisi.

V PEATUKK

VALIMISRINGKONNAD JA VALIMISKOMISJONID ALEVITE JA KÜLADE TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGUDE VALIMISTEL

§ 40. Alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude valimisringkondade moodustamine toimub vastavate alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude poolt.

Eesti NSV Konstitutsiooni § 114 alusel valimisringkonnad moodustatakse normiga:

alevite ja külanõukogude territooriumil elanike arvuga üle 1000 — üks valimisringkond iga 100 elaniku kohta, kuid mitte üle 35 ringkonna;

alevites ja külanõukogudes elanike arvuga kuni 1000 moodustatakse 9 valimisringkonda.

Valimisringkonnad alevi töörahva saadikute nõukogu valimistel moodustatakse alevi töörahva saadikute nõukogu otsusega, valimisringkonnad küla töörahva saadikute nõukogu valimistel — külanõukogu otsusega, mis pannakse tutvumiseks välja nõukogu või valimisjaoskonna ruumides ja teistes ühiskondlikes kohtades.

Alevi ja küla töörahva saadikute nõukogu otsuses valimisringkondade moodustamise kohta näidatakse iga valimisringkonna territoorium* (tänavad, majad, majapidamised) ja antakse igale valimisringkonnale järjekorranumber, alates ühest ja lõpetades numbriga, mis näitab valimisringkondade üldarvu alevis ja külanõukogus.

§ 41. Alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude valimisringkondade nimekirjad avaldatakse alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt hiljemalt 55 päeva enne valimisi.

§ 42. Igas alevis ja külanõukogus moodustatakse vastavalt alevi, küla töörahva saadikute nõukogu valimiste alevi-, küla-komisjon.

Valimiste alevi-, külakomisjonid moodustatakse tööliste ja teenistujate ametiühinguorganisatsioonide, kooperatiivsete organisatsioonide, kommunistlike parteiorganisatsioonide, noorsooorganisatsioonide, kultuuri-, tehniliste ja teaduslike ühingute ja

teiste seaduslikus korras registreeritud tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajaist ning tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste koosolekute esindajaist sõjaväeosade järgi, talupoegade koosolekute esindajaist kolhooside ja külade järgi, sovhooside tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist sovhooside järgi.

§ 43. Valimiste alevi-, külakomisjonid moodustatakse koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, sekretär ja 2—4 liiget ning kinnitatakse rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt hiljemalt 55 päeva enne valimisi.

Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsus valimiste alevikomisjonide ja valimiste külakomisjonide koosseisu kinnitamise kohta pannakse tutvumiseks välja nõukogu või valimisjaoskonna ruumides ja teistes ühiskondlikes kohtades.

§ 44. Valimiste alevi-, külakomisjon:

a) valvab alevi, külanõukogu territooriumil käesoleva valimiste määrustiku kõrvalekaldumatu täitmise järele alevi, küla tööraha saadikute nõukogu valimiste kestel;

b) vaatab läbi kaebused alevi, küla tööraha saadikute nõukogu valimiskomisjonide ebaõige tegevuse kohta;

c) valmistab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi kohased valimisedelid alevi, küla tööraha saadikute nõukogu valimiseks ja varustab valimisedelitega valimiste jaoskonnakomisjone;

d) registreerib alevi, küla tööraha saadikute nõukogusse valitud saadikud;

e) annab üle alevi, küla tööraha saadikute nõukogu mandaatkomisjonile valimiste asjatoimetuse.

Valimiste alevi-, külakomisjon valvab alevi, külanõukogu territooriumil käesoleva määrustiku täpse täitmise järele alevi, küla tööraha saadikute nõukogu valimiste kestel.

Valimiste alevi-, külakomisjon vaatab läbi kaebused vastavalt alevi, küla tööraha saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonide ebaõige tegevuse kohta, samuti ka kaebused valimiste jaoskonnakomisjoni ebaõige tegevuse kohta alevi, küla tööraha saadikute nõukogu valimiste osas.

Valimiste alevi-, külakomisjoni kohustuseks on valimisedelite õigeaegse ja õige valmistamise kindlustamine kõikide valimisingkondade järgi alevi, küla tööraha saadikute nõukogu valimiseks ja valimiste jaoskonnakomisjoni varustamine nendega (valimisedelite valmistamise kohta vt. § 70 kommentaar).

Valimiste alevi-, külakomisjon avaldab käesoleva määrustiku § 67 alusel andmed valimiste ringkonnakomisjonide poolt registreeritud alevi ja küla tööraha saadikute nõukogu saadikukandidaatide kohta hiljemalt 15 päeva enne valimisi kohalikus ajakirjanduses või paneb tutvumiseks välja nähtavale kohale (vali-

misjaoskonna, nõukogu, kolhooside, sovhooside, masina-traktori-
jaamade jms. ruumis).

Alevi, küla töörahva saadikute nõukogusse valitud saadikute registreerimine toimub valimiste alevi-, külakomisjoni koosolekul valimiste ringkonnakomisjonidelt saadud hääletamisprotokollide alusel.

§ 45. Alevi, küla töörahva saadikute nõukogu igas valimisringkonnas moodustatakse valimiste ringkonnakomisjon.

Valimiste ringkonnakomisjonid moodustatakse tööliste ja teenistujate ametiühinguorganisatsioonide, kooperatiivsete organisatsioonide, kommunistlike parteiorganisatsioonide, noorsooorganisatsioonide, kultuuri-, tehniliste ja teaduslike ühingute ja teiste seaduslikus korras registreeritud töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajaist ning tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste koosolekute esindajaist sõjaväeosade järgi, talupoegade koosolekute esindajaist kolhooside ja külade järgi, sovhooside tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist sovhooside järgi.

§ 46. Alevite, külade töörahva saadikute nõukogude valimiste ringkonnakomisjonid moodustatakse koosseisus: esimees, sekretär ja üks komisjoni liige ning kinnitatakse alevi, küla töörahva saadikute nõukogu poolt hiljemalt 50 päeva enne valimisi.

Alevi ja küla töörahva saadikute nõukogu otsus valimiste ringkonnakomisjonide koosseisu kinnitamise kohta pannakse elanikkonnale tutvumiseks välja nõukogu või valimisjaoskonna ruumides ja teistes ühiskondlikes kohtades.

§ 47. Alevi, küla töörahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjon:

- a) registreerib Eesti NSV Konstitutsiooni ja käesoleva valimiste määrustiku nõudeile vastavalt ülesseatud saadikukandidaadid;
- b) teeb kindlaks valimiste tulemused ringkonnas;
- c) esitab valimiste alevi-, külakomisjonile materjalid valimiste tulemuste kohta ringkonnas;
- d) annab valitud saadikule välja valituks tunnistamise tõendi;
- e) annab üle asjatoimetuse vastava alevi, küla töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele hoiule.

VALIMISJAOSKONNAD JA VALIMISTE JAOSKONNAKOMISJONID

§ 48. Valimisedelite vastuvõtmiseks ja hääle kokkuvõtmiseks jagatakse linnade, alevite ja külanõukogude territoorium valimisjaoskondadeks, mis on ühised rajoonide, linnade, alevite ja külade tööraha saadikute nõukogude valimistel.

Valimisjaoskonnad moodustatakse territoriaalsuse põhimõttel, s. o. valijate elukoha järgi. Ei lubata valimisjaoskondade moodustamist tootmispõhimõttel üksikute ettevõtete ja asutuste järgi. Seega iga valija hääletab mitte oma töökoha järgi, vaid selles valimisjaoskonnas, mille territooriumil ta elab.

Valimisjaoskondade moodustamisel ja hääletamiskoha määramisel tuleb silmas pidada, et valijatele saaks loodud maksimaalsed mugavused. Hääletamisruumideks tuleb kasutada parimaid, korralikult sisustatud ühiskondlikke hooneid (klubid, nõukogude asutuste hooned), mis peavad asuma valimisjaoskondade keskuses.

Valimisjaoskonnad on ühised valimisedelite vastuvõtmiseks kõikide tööraha saadikute nõukogude valimistel.

§ 49. Valimisjaoskonnad moodustatakse ja antakse neile järjekorranumbrid linnades — linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt, rajoonilise jaotusega linnades — rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt, maal — rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt.

Valimisjaoskonnad moodustatakse hiljemalt 45 päeva enne valimisi.

Tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede otsustes valimisjaoskondade moodustamise kohta loendatakse kõik asulad, külad; linnades ja alevites aga — kvartaalid, tänavad ja majad, mis kuuluvad antud valimisjaoskonda. Uheaegselt valimisjaoskondade moodustamisega antakse neile ka tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteede poolt järjekorranumbrid.

Vastavate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede otsused valimisjaoskondade moodustamise kohta nende järjekorranumbrite näitamiseaga avaldatakse rajooni ajalehtedes, vabariigi keskses moodustatud valimisjaoskondade nimestikud aga — vabariiklikes ajalehtedes.

§ 50. Linnades, alevites, samuti ka külades ja külanõukogude territooriumil, kus elab üle 2000 inimese, moodustatakse valimisjaoskonnad arvestusega üks valimisjaoskond 1500 kuni 3000 elaniku kohta.

§ 51. Külanõukogu territoorium, kus ei ole üle 2000 elaniku,

moodustab üldreeglina ühe valimisjaoskonna: igas külas, kus on vähemalt 500, kuid mitte üle 2000 elaniku, moodustatakse eraldi valimisjaoskond.

Asulais või asulate rühmas, kus on vähem kui 500, kuid mitte alla 300 elaniku, võib neil juhtudel, kui vahemaa sellistest asulatest kuni valimisjaoskonna keskuseni ületab 10 km, moodustada eraldi valimisjaoskonnad.

Kaugetes paikkondades ja saartel lubatakse moodustada valimisjaoskondi vähema kui 300, kuid mitte vähema kui 50 elanikuga.

§ 52. Sõjaväeosad ja sõjaväekoondised moodustavad eraldi valimisjaoskonnad mitte vähema kui 50 ja mitte rohkema kui 3000 valijaga.

Sõjaväeosades ja sõjaväekoondistes moodustatakse valimisjaoskonnad sõjaväekoondiste komandöride ja sõjaringkondade ülemate poolt kokkuleppel vastavate töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedega.

Sõjaväeosade ja sõjaväekoondiste komandörid kokkuleppel vastavate töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedega võivad kanda sõjaväeosade ja sõjaväekoondiste valimisjaoskondadesse piiriäärsete rajoonide territooriumil asuvad väikesed asustatud punktid, kui nende elanikkonna arvust ei jätku iseseisvate valimisjaoskondade loomiseks.

Sõjaväeosade ja sõjaväekoondiste juures moodustatud valimisjaoskonnad on nagu kõik teisedki valimisjaoskonnad, ühised kõikide kohalike töörahva saadikute nõukogude valimistel.

§ 53. Haiglates, sünnitusmajades, sanatooriumides, invaliidide kodudes, kus valijate arv on vähemalt 50, moodustatakse eraldi valimisjaoskonnad.

Mitme hoonega haiglates võidakse moodustada valimisjaoskonnad üksikuis hooneis, kui neis igaihes on vähemalt 50 valijat.

Valimisjaoskonnad haiglates, sünnitusmajades, sanatooriumides, invaliidide kodudes ja teistes raviasutustes moodustatakse nende töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt, kelle territooriumil need asutused asetsevad.

Raviasutuste juures asuvad valimisjaoskonnad moodustatakse mitte elanike arvu, vaid valijate arvu järgi. Nende valimisjaoskondade valijate nimekirjadesse võidakse kanda raviasutustes ravilolevate isikute kõrval ka valimiste päeval valvesolev meditsiiniline personaal.

Isikud, kes on tulnud raviasutusse pärast valijate nimekirjade avaldamist ja kes asuvad valimispäeval raviasutuses, võtavad valimistest osa „Hääletamisõiguse tõendiga“.

Kui raviasutusse tulnud valijal ei olnud võimalik isiklikult saada „Hääletamisõiguse tõendit“, siis saadab tema nõudmise peale vastava töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee temale

„Hääletamisõiguse tõendi“ tähitud kirjaga või tema poolt volitatud isiku kaudu.

Juhul, kui valijate arv raviausutuses saavutab valimisringkonna moodustamiseks ettenähtud elanike normi linna, linnarajooni, alevi või küla tööraha saadikute nõukogu valimistel, võidakse moodustada seal iseseisev valimisringkond.

§ 54. Valimiste päeval sõidusolevail laevadel, kus on vähemalt 25 valijat, võib moodustada eraldi valimisjaoskonnad, mis kuuluvad laeva kodusadama valimisringkondadesse.

Valimiste päeval sõidusolevail laevadel moodustatakse valimisjaoskonnad laeva kodusadama tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee poolt.

Valijate nimekiri laeva meeskonna kohta koostatakse laevakapteni poolt ja selle ära kiri esitatakse laeva kodusadama tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Reisijad, kes asuvad laeval valimiste päeval, võtavad valimistest osa „Hääletamisõiguse tõendiga“.

Valimiste jaoskonnakomisjonid laevadel moodustatakse vastavalt käesoleva määrustiku paragrahvi 55 ühiskondlike organisatsioonide esindajaist ning laeva meeskonna üldkoosoleku esindajaist ja kinnitatakse laeva kodusadama tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee poolt.

Juhul, kui valijate arv laeval saavutab valimisringkonna moodustamiseks ettenähtud elanike normi linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu valimistel, võidakse seal moodustada eraldi valimisringkond laeva kodusadama järgi.

Laeval, kus moodustatakse valimisringkond, moodustatakse valimiste ringkonnakomisjon sama korra järgi, nagu valimiste jaoskonnakomisjon.

§ 55. Igas valimisjaoskonnas moodustatakse valimiste jaoskonnakomisjon, mis on ühine rajoonide, linnade, alevite ja küladade tööraha saadikute nõukogude valimistel.

Valimiste jaoskonnakomisjonid moodustatakse tööliste ja teenistujate ametiühinguorganisatsioonide, kooperatiivsete organisatsioonide, kommunistlike parteiorganisatsioonide, noorsooorganisatsioonide, kultuuri-, tehniliste ja teaduslike ühingute ja teiste seaduslikus korras registreeritud tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajaist ning tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste koosolekute esindajaist sõjaväeosade järgi, talupoegade koosolekute esindajaist kolhooside ja küladade järgi, sovhooside tööliste ja teenistujate koosolekute esindajaist sovhooside järgi.

§ 56. Valimiste jaoskonnakomisjonid moodustatakse koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, sekretär, 4—8 liiget, kuid valimisjaoskondades, milles on alla 300 elaniku koosseisus: esimees, sekretär ja 1—3 liiget ning kinnitatakse linnades linnade 100-

rahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt, rajoonilise jaotusega linnades rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt, maal rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt hiljemalt 40 päeva enne valimisi.

Valimiste jaoskonnakomisjoni liikmete arvu määrab vastava töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee vastavalt käesolevale paragrahvile sõltuvalt iga valimisjaoskonna iseärasustest ja suurusel.

Töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed avaldavad oma otsused valimiste jaoskonnakomisjonide koosseisu kinnitamise kohta kohalikus ajakirjanduses.

§ 57. Valimiste jaoskonnakomisjon:

a) võtab vastu avaldusi ebaõigsuste kohta valijate nimekirjas ja esitab need läbivaatamiseks sellele töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele, kes koostas nimekirja;

b) toimetab valimisedelitel vastuvõtmist valimisjaoskonnas;

c) toimetab häälte kokkuvõtmist rajooni, linna, alevi ja küla töörahva saadikute nõukogu iga saadikukandidaadi kohta;

d) esitab vastavale valimiste ringkonnakomisjonile hääletamisprotokolli;

e) annab üle asjatoimetuse vastava rajooni või linna töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele hoiule.

VII PEATUKK

SAADIKUKANDIDAATIDE ÜLESSEADMISE KORD

§ 58. Eesti NSV Konstitutsiooni § 112 alusel seatakse kandidaadid valimistel üles valimisringkondade järgi.

Rajoonide, linnade, alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude saadikukandidaatide ülesseadmise õigus kindlustatakse töörahva ühiskondlikele organisatsioonidele ja ühinguile: kommunistlikele parteiorganisatsioonidele, ametiühinguile, kooperatiivsele organisatsioonidele, noorsoo-organisatsioonidele ja kultuurilistele ühingutele.

§ 59. Saadikukandidaatide ülesseadmise õigust teostavad nii töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute vabariiklikud organid kui ka nende rajooniorganid, samuti tööliste ja teenistujate üldkoosolekud ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste üldkoosolekud sõjaväeosade järgi, talupoegade üldkoosolekud kolhooside ja külade järgi, sovhooside tööliste ja teenistujate üldkoosolekud sovhooside järgi.

§ 60. Töörahva saadikute nõukogu saadikukandidaadi võib ühe ja sama nõukogu valimisel panna hääletamisele ainult ühes ringkonnas.

§ 61. Saadikukandidaadid ei või olla valimiste ringkonnakomisjonide ega valimiste jaoskonnakomisjonide liikmeiks selles ringkonnas, kus nad on üles seatud saadikukandidaatideks.

Kui saadikukandidaat, kes on valimiste ringkonnakomisjoni või jaoskonnakomisjoni liige samas ringkonnas, kus ta seati üles saadikukandidaadiks, annab nõusoleku kandideerimiseks, siis ta kuulub vabastamisele valimiskomisjoni liikme kohustest.

§ 62. Hiljemalt 30 päeva enne valimisi on kõik töörahva ühiskondlikud organisatsioonid või ühingud, kes on rajoonide töörahva saadikute nõukogude saadikukandidaadid üles seadnud, kohustatud registreerima saadikukandidaadid vastavas valimiste ringkonnakomisjonis.

§ 63. Hiljemalt 20 päeva enne valimisi on kõik töörahva ühiskondlikud organisatsioonid või ühingud, kes on linnade, linnarajoonide, alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude saadikukandidaadid üles seadnud, kohustatud registreerima saadikukandidaadid vastavas valimiste ringkonnakomisjonis.

§ 64. Töörahva ühiskondlik organisatsioon või ühing, kes seadis üles saadikukandidaadi, on kohustatud kandidaadi registreerimiseks esitama vastavale valimiste ringkonnakomisjonile järgmised dokumendid:

a) saadikukandidaadi ülesseadnud koosoleku või istungi protokoll, millele on alla kirjutatud juhatuse liikmed, kusjuures on märgitud nende elukohad; protokollis tuleb näidata: kandidaadi ülesseadnud organisatsiooni nimetus, koosoleku või istungi koht, aeg ja osavõtjate arv, saadikukandidaadi perekonna-, eesja isanimi, vanus, elukoht, parteilisus ja tegevusala;

b) saadikukandidaadi nõusolekuavaldus kandideerimiseks antud valimisringkonnas teda ülesseadnud organisatsiooni kandidaadina.

§ 65. Valimiste ringkonnakomisjon on kohustatud registreerima kõik töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute poolt Eesti NSV Konstitutsiooni ja käesoleva valimiste määrusliku nõuete kohaselt ülesseatud saadikukandidaadid.

Valimiste ringkonnakomisjon koostab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi järgi registreerimisprotokolliga iga saadikukandidaadi kohta. Registreerimisprotokolliga üks eksemplar ühes saadikukandidaadi avaldusega tema nõusoleku kohta kandideerida antud valimisringkonnas saatetakse viivitamata vastavale valimiste rajooni-, linna-, linnarajooni-, alevi- või külakomisjonile.

Saadikukandidaadi registreerimine toimub valimiste ringkonnakomisjoni koosolekul.

Valimiste ringkonnakomisjonid registreerivad saadikukandidaate dokumentide alusel, mis on esitatud töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute poolt, tööliste ja teenistujate üld-

koosolekute poolt ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste üldkoosolekute poolt sõjaväeosade järgi, talupoegade üldkoosolekute poolt kolhooside ja külade järgi, sovhooside töölise ja teenistujate üldkoosolekute poolt sovhooside järgi. Registreerimise juures võivad viibida nende organisatsioonide esindajad.

Valimiste ringkonnakomisjon registreerib saadikukandidaate, kes vastavad järgmistele nõuetele:

kandidaat peab olema NSVL kodanik, kes pole kohtuotsusega ilma jäetud valimisõigusest ja peab olema valimiste päevaks vähemalt 18 aastat vana; kandidaat peab olema üles seatud vastavalt käesoleva määrustiku paragrahvidele 58 ja 59 tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute poolt või töölise ja teenistujate üldkoosolekute poolt ettevõtete ja asutiste järgi, sõjaväelaste üldkoosolekute poolt sõjaväeosade järgi, talupoegade üldkoosolekute poolt kolhooside ja külade järgi, sovhooside töölise ja teenistujate üldkoosolekute poolt sovhooside järgi; kandidaat peab esitama avalduse oma nõusoleku kohta kandideerida antud valimisringkonnas teda ülesseadnud organisatsiooni poolt; kandidaat ei või olla valimiste ringkonnakomisjoni liikmeks selles ringkonnas, kus ta on üles seatud saadikukandidaadiks või valimiste jaoskonnakomisjoni liikmeks selles jaoskonnas, kus ta pannakse hääletamisele; kandidaat, kes on registreeritud ühes valimisringkonnas, ei kuulu registreerimisele sama tööraha saadikute nõukogu teises valimisringkonnas.

Kui saadikukandidaat ei vasta neile nõuetele, annab see valimiste ringkonnakomisjonile põhjuse keelduda registreerimast saadikukandidaati.

Iga saadikukandidaadi kohta koostab valimiste ringkonnakomisjon registreerimisprotokolliga vastavalt Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt määratud vormile (vaata lisa nr. 3).

§ 66. Valimiste ringkonnakomisjoni keeldumise peale registreerida rajooni, linna, linnarajooni, alevi või küla tööraha saadikute nõukogu saadikukandidaati võib kaevata kahe päeva jooksul vastavalt valimiste rajooni-, linna-, linnarajooni-, alevi- või külakomisjonile, kelle otsus on lõplik.

Valimiste ringkonnakomisjoni keeldumise peale registreerida kandidaati võib kaevata antud nõukogu valimiste kõrgemale komisjonile. Näiteks rajooninõukogu valimiste ringkonnakomisjoni keeldumise peale kaevatakse valimiste rajoonikomisjonile, alevinõukogu valimiste ringkonnakomisjoni keeldumise peale — valimiste alevikomisjonile, külanõukogu valimiste ringkonnakomisjoni keeldumise peale — valimiste külakomisjonile jne. Nende valimiskomisjonide otsused on lõplikud.

§ 67. Vastav valimiste ringkonnakomisjon avaldab hiljemalt 25 päeva enne valimisi rajooni tööraha saadikute nõukogu iga

registreeritud saadikukandidaadi perekonna-, ees- ja isanime, vanuse, tegevusala, parteilisuse ja kandidaadi ülesseadnud ühiskondliku organisatsiooni nimetuse.

Andmed valimiste ringkonnakomisjonide poolt registreeritud linna, linnarajooni, alevi ja küla tööraha saadikute nõukogu saadikukandidaatide kohta avaldab vastav valimiste linna-, linnarajooni-, alevi- ja külakomisjon hiljemalt 15 päeva enne valimisi.

Valimiste ringkonnakomisjonid teatavad viivitamatult pärast registreerimist andmed rajooni tööraha saadikute nõukogu iga registreeritud saadikukandidaadi kohta vastavale valimiste rajoonikomisjonile ja avaldavad nad hiljemalt 25 päeva enne valimisi kohalikus ajakirjanduses.

Andmed linna, linnarajooni, alevi ja küla tööraha saadikute nõukogu iga registreeritud saadikukandidaadi kohta teatavad valimiste ringkonnakomisjonid viivitamata pärast registreerimist vastavale valimiste linna-, linnarajooni-, alevi- ja külakomisjonile, kes avaldavad andmed registreeritud saadikukandidaatide kohta hiljemalt 15 päeva enne valimisi kohalikus ajakirjanduses või eraldi plakatitega.

§ 68. Kõik registreeritud tööraha saadikute nõukogude saadikukandidaadid kantakse kohustuslikult valimisedelitele.

§ 69. Rajoonide, linnade ja linnarajoonide tööraha saadikute nõukogude valimiste ringkonnakomisjonid, samuti ka valimiste alevi- ja külakomisjonid on kohustatud laiali saatma hiljemalt 10 päeva enne valimisi kõigile valimiste jaoskonnakomisjonidele valimisedelid.

§ 70. Valimisedelid trükitakse Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi järgi vastava valimisringkonna elanikkonna keeltes ja arvul, mis kindlustab kõigi valijate varustamise valimisedelitega.

Vastavalt käesoleva määrustiku paragrahvidele 28, 36 ja 44 valimisedelid rajooni, linna, linnarajooni, alevi ja küla tööraha saadikute nõukogu valimistel valmistab vastav valimiste rajooni-, linna-, linnarajooni-, alevi- või külakomisjon.

Valimiste rajooni-, linna- ja linnarajoonikomisjonide poolt valmistatud valimisedelid antakse üle nende poolt vastavatele valimiste ringkonnakomisjonidele; viimased on kohustatud saadud valimisedelid laiali saatma valimiste jaoskonnakomisjonidele hiljemalt 10 päeva enne valimisi.

Valimiste alevi- ja külakomisjonid annavad üle nende poolt iga valimisringkonna järgi valmistatud valimisedelid otse valimiste jaoskonnakomisjonidele hiljemalt 10 päeva enne valimisi.

Valimisedelid trükitakse Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 10. oktoobri 1950. a. seadlusega kindlaksmääratud vormi kohaselt linna-, alevi- ja külanõukogu valimistel — valged, rajooni-

ja linnarajooninõukogu valimistel — helesinised (vaata lisa nr-d 4—8).

Valimiskomisjonid, kes valmistavad valimisedeleid, võtavad arvesse iga valimisringkonna elanike koosseisu ja valijate arvu ning otsustavad, millistes keeltes ja millisel hulgal trükkida valimisedeleid, pidades silmas ka vajalikku reservi.

Valimisedelite valmistamine toimub pärast saadikukandidaatide registreerimist.

Valimiskomisjonid määravad õigeaegselt valimisedelite trükkimise kohad, kontrollivad neis kohtades polügraafilise baasi olukorda (vajaliku trükikirja ja trükitoõliste kaadri olemasolu jne.), kontrollivad, kas on olemas küllaldaselt hulgal kindlaksmääratud värvis paberit, kas ta on õigeaegselt saadetud valimisedelite trükkimise kohtadesse ja milliseis tingimuses hoitakse teda alal.

Valimisedelite valmistamisel tuleb arvestada järgmist:

a) valimisedeli pealkirja osas märgitakse nõukogu nimetus, kuhu valimised toimuvad, valimiste kuupäev, kuu ja aasta ning valimisringkonna number;

b) valimisedeli vasakule veerule märgitakse saadikukandidaadi perekonna-, ees- ja isanimi;

c) valimisedeli paremale veerule märgitakse saadikukandidaadi ülesseadnud organisatsioonide nimetused.

Andmed saadikukandidaatide kohta iga valimisringkonna järgi (perekonna-, ees- ja isanimi, kandidaadi ülesseadnud organisatsiooni nimetus) kantakse valimisedelitele saadikukandidaatide registreerimise protokollide alusel.

Silmas pidades, et valimisedelite valmistamine alevi- ja külanõukogu valimistel iga valimisringkonna järgi on trükitehniliselt raskendatud, valmistatakse valimisedelid alevi ja külanõukogu valimistel selleks varem valmistatud plankidel.

Saadikukandidaadi perekonna-, ees- ja isanimi iga valimisringkonna järgi ja kandidaadi ülesseadnud organisatsiooni nimetus, aga samuti alevi või külanõukogu nimetus ja valimisringkonna number tuleb kanda valimisedeli plangile kirjutusmasinal või käsitsi selge käekirjaga. Uhes ja samas valimisringkonnas tuleb valimisedelite plangid täita ühe ja sama isiku poolt ühe ja sama värvi tindiga.

Valimiste alevi- ja külakomisjoni esimees ja sekretär on kohustatud võtma arvele kõik saadud valimisedelite plangid ja kontrollima, et valimisedelite plankidele oleks märgitud õieti kõik andmed, mis kuuluvad valimisedelitele kandmisele. Valmistatud valimisedelid kuuluvad rangele arvestusele.

Samas korras lubatakse valimisedelite valmistamist varem selleks valmistatud plankidel ka linnanõukogu valimisringkondadele väikestes linnades, kus polügraafilise baasi puudumise tõttu pole võimalik valmistada valimisedeleid polügraafilisel teel iga valimisringkonna järgi.

§ 71. Igale vastavas valimiste ringkonnakomisjonis registreeritud kandidaadi ülesseadnud organisatsioonile, samuti igale Eesti NSV kodanikule kindlustatakse õigus takistamata agiteerida selle kandidaadi poolt koosolekuil, ajakirjanduses ja teiste vahenditega, vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni §-le 96.

VIII PEATUKK

VALIMISTE PÄEV

§ 72. Rajoonide, linnade, linnarajoonide, alevite ja külade tööraha saadikute nõukogude valimisi toimetatakse ühe päeva kestel, mis on ühine kogu Eesti NSV-le.

§ 73. Valimiste päeva määrab kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium hiljemalt kaks kuud enne valimiste tähtpäeva. Valimised toimuvad puhkepäeval.

§ 74. Iga päev viimase 15 päeva jooksul enne valimisi teeb valimiste jaoskonnakomisjon laiaulatuslikult ajakirjanduse kaudu või muul viisil valijaile teatavaks valimiste päeva ja valimiste koha.

Valimiste jaoskonnakomisjon teatab eelseisvate valimiste päeva ja koha kohaliku ajakirjanduse ja kohalike raadioteadaannete kaudu, vastavate kuulutuste ja plakatite väljapanemise teel, teadaannetega koosolekuil ning muude abinõudega. Eriti laiaulatuslikult informeeritakse valijaid valimiste päeval. Sel eesmärgil võib valimiste jaoskonnakomisjon rakendada selgitustööle valijate elukohas isikuid nõukogude, ametiühingute ning kommunistlike noorte aktiivist.

IX PEATUKK

HÄÄLETAMISE KORD

§ 75. Valijate häälte andmine toimub valimiste päeval kella 6.00 hommikul kuni kella 12.00 õösel.

§ 76. Valimiste päeva hommikul kell 6.00 kontrollib valimiste jaoskonnakomisjoni esimees komisjoni liikmete juuresolekul valimiskaste ja kindlaksmääratud vormi kohaselt koostatud valijate nimekirja olemasolu, mille järel ta suleb kastid, pitseerib need komisjoni pitsatiga ja kutsub valijaid hääli andma.

Pitsatite ja valimiskastide näidised määrab kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium.

Mitte hiljem kui valimiste päevale eelneval päeval saab valimiste jaoskonnakomisjoni esimees tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteelt valijate kontrollitud nimekirja.

Valimiste päeva eelpäeval valimiste jaoskonnakomisjoni esimees koos komisjoni liikmetega vaatab ruumid üle, kontrollides, et need oleksid täielikult korras valimisteks, kontrollib valimissedelite olemasolu ja valimiskaste, kas on valimissedelite täitmiseks määratud ruumis olemas lauad, kas on olemas küllaldasel hulgal pliiatseid, kas ruum on kindlustatud valgustusega jne.

Valimiste jaoskonnakomisjon jagab aegsasti kohustused komisjoni liikmete vahel ja määrab, kes hakkab välja andma valimissedeleid, kes teeb vastavaid märkmeid valijate nimekirjadesse, kes valvab korra järele ruumes, kes annab valijaile vajalikke seletusi ja teateid, kes seisab valimiskastide juures valimissedelite vastuvõtmisel jne. Tuleb korraldada nii, et valimiste päeval ei tekiks valimisjaoskonna ruumes suuri järjekordi.

§ 77. Valimisruumis eraldatakse valijaile valimissedelite täitmiseks erilised toad või sisustatakse selleks üksikud kabiinid. Neis tubades või kabiinides on keelatud ajal, mil valijad täidavad valimissedeleid, viibida ükskõik kellel, sealhulgas ka valimiskomisjoni liikmeil, peale hääletajate.

§ 78. Iga valija hääletab isiklikult, ilmudes selleks hääletamisruumi. Valijate häälte andmine toimub valimissedelite valimiskasti laskmise teel.

Valijaid, kes oma tervisliku seisukorra tõttu pole suutelised tulema ilma teiste abita valimisjaoskonda, abistatakse neile vajalike transportvahendite võimaldamisega.

Neile valijaile, kes haiguse tõttu ei saa isiklikult ilmuda valimisjaoskonda hääletama, saadetakse nende palvel koju kas valimiste jaoskonnakomisjoni liige või selleks volitatud isik väikese valimiskastiga valimissedelite vastuvõtmiseks.

Valimiste jaoskonnakomisjonid võivad erandjuhtudena toimetada valimissedelite vastuvõtmist valijate üksikrühmade viibimiskohas, kui need valijad ei saa ilmuda ühendustingimuste tõttu valimisjaoskonda hääletama. Neil juhtudel lähetatakse valimiste jaoskonnakomisjoni liige või eriti selleks volitatud isik väikese valimiskastiga valimissedeleid vastu võtma.

§ 79. Valimisruumi ilmunud valija esitab valimiste jaoskonnakomisjoni sekretärile või selleks volitatud liikmele kas passi või kolhoosiraamatu või ametiühingupileti või mõne muu isikut tõendava dokumendi ja pärast kontrollimist valijate nimekirja järgi ning märkuse tegemist valijate nimekirja saab kindlaksmääratud näidisele vastavad valimissedelid.

Valimiste jaoskonnakomisjon annab valimiste päeval valijaile välja valimissedelid vastavalt valijate nimekirjas näidatud valimisringkondade numbritele, mille kohta teeb valijate nimekirja lahtrisse 10 märgendi sõnaga „jah“.

Iga maal elunev valija saab valimisjaoskonnas üheaegselt kaks valimissedelit:

ühe helesinise — rajooninõukogu valimiseks,
ühe valge — külanõukogu valimiseks.

Rajoonilise alluvusega linnas ja alevis elunev valija saab kaks valimissedelit:

ühe helesinise — rajooninõukogu valimiseks,
ühe valge — linna- või alevinõukogu valimiseks.

Rajoonilise jaotusega vabariikliku alluvusega linnas (Tallinas) elunev valija saab samuti kaks valimissedelit:

ühe valge — linnanõukogu valimiseks,
ühe helesinise — linnarajooninõukogu valimiseks.

Rajoonilise jaotuseta vabariikliku alluvusega linnas elunev valija saab ühe valge valimissedeli linnanõukogu valimiseks.

Valimiste jaoskonnakomisjoni otsusega võidakse anda abiks valimiste jaoskonnakomisjoni sekretärile ja liikmetele registraatorid märgendite tegemiseks valijate nimekirjadesse valimissedelite väljaandmisel.

Pidades silmas, et ühe ja sama valimisjaoskonna alla võivad kuuluda erinevate nõukogude valimisringkonnad ning paljudel juhtudel kuuluvad tema alla ühe ja sama nõukogu mitu valimisringkonda, tuleb valimiste jaoskonnakomisjonidel tingimata tähelepanu pöörata sellele, et valimissedelid oleksid nii paigutatud ja nende väljaandmine oleks nii organiseeritud, et valijatele valimissedelite kätteandmisel ei tekiks mingisuguseid eksitusi.

§ 80. Valija jätab ruumis, mis on määratud valimissedelite täitmiseks, igale valimissedelele selle kandidaadi perekonnanime, kelle poolt ta hääletab, kriipsutades läbi teiste kandidaatide perekonnanimed, selle järel läheb valija valimiskasti juurde ja laseb valimissedelid valimiskasti.

Valimiste jaoskonnakomisjoni ruumes seatakse üles üks või mitu valimiskasti, kuhu valija laseb kõik valimissedelid.

§ 81. Valija, kellel kirjaoskamatusse või mõne füüsilise puuduse tõttu ei ole võimalik iseseisvalt täita valimissedeleid, on õigustatud kutsuma ruumi, kus täidetakse valimissedeleid, ükskõik millise valija valimissedelite täitmiseks.

§ 82. Valimisagitatsioon valimisruumis ei ole häälte andmise ajal lubatud.

Valimisagitatsioon hääletamise ruumis on keelatud kogu valimiste päeva kestel, s. o. kella 6.00-st hommikul kuni kella 12.00-ni öösel. Valimiste päeval ei või valimisruumi välja panna plakateid ja läkitusi, mis kutsuvad valijaid hääletama ühe või teise kandidaadi poolt.

§ 83. Isikud, kes ilmuvad valimisruumi „Hääletamisõiguse tõendiga“, vastavalt käesoleva valimiste määrustiku §-le 20, kannab valimiste jaoskonnakomisjon valijate nimekirja, millele kirjutavad alla valimiste jaoskonnakomisjoni esimees ja sekretär.

„Hääletamisõiguse tõendiga“ ilmunud isikute kandmisel valijate nimekirja, märgib valimiste jaoskonnakomisjon valijate nimekirja lahtrites 7—9 nende valimisringkondade numbrid, kus nad elavad või kus nad soovivad hääletada ja nimekirja lahtris 12 teeb märgendi „esitatud“ ära näidates tõendi numbri ja kuu-päeva.

Valijate poolt esitatud „Hääletamisõiguse tõendid“ lisandatakse valijate nimekirjale.

§ 84. Valimiste jaoskonnakomisjoni esimees vastutab korra eest valimisruumes ja tema korraldused on kõigile juuresolijatele kohustuslikud.

§ 85. Valimiste päeval kell 12.00 öösel kuulutab valimiste jaoskonnakomisjoni esimees häälte andmise lõpetatuks ja komisjon asub valimiskastide avamisele.

Häälte andmine kuulutatakse lõpetatuks alles kell 12.00 öösel. Varem ei lubata häälte andmist lõpetatuks kuulutada isegi mitte siis, kui on kindlaks tehtud, et kõik selle valimisjaoskonna valijad on juba hääletanud, kuna ka pärast seda on võimalus, et valijad ilmuvad hääletamisele „Hääletamisõiguse tõendiga“.

X PEATUKK

VALIMISTE TULEMUSTE KINDLAKSTEGEMINE

§ 86. Ruumis, kus valimiste jaoskonnakomisjon toimetab häälte kokkuvõtmist, on õigus viibida häälte kokkuvõtmise juures töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute eriti selleks volitatud esindajail ning ajakirjanduse esindajail.

Häälte kokkuvõtmine toimub valimiste jaoskonnakomisjoni ruumes. Enne valimiskastide avamist pitseeritakse komisjoni pitseriga kinni kõik valimiste jaoskonnakomisjoni ruumes leiduvad kasutamata valimissedelid.

Valimiste jaoskonnakomisjon toimetab häälte kokkuvõtmist katkestamatult algusest kuni lõpuni.

Häälte kokkuvõtmise juures viibivate töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajate, samuti ka ajakirjanduse esindajate perekonnanimed märgitakse hääletamisprotokolli.

§ 87. Avanud kastid, loeb valimiste jaoskonnakomisjon valimissedelid ringkondade kaupa, võrdleb antud valimissedelite arvu isikute arvuga, kes said valimissedeleid valijate nimekirja järgi, ja kannab võrdlemise tulemused hääletamisprotokollidesse iga valimisringkonna järgi.

Valimiste jaoskonnakomisjon, enne äraantud valimissedelite loendamisele asumist, teeb kindlaks eraldi iga valimisringkonna järgi:

a) valijate nimekirjas olevate valijate üldarvu kaasa arvatud valimiste päeval „Hääletamisõiguse tõendi“ esitanud valijad;

b) valimisedelid saanud valijate arvu (määratakse märgendite „jah“ loendamise teel valijate nimekirjas).

Juhul, kui valimisringkond haarab kogu valimisjaoskonna, määratakse valijate arv valimisringkonna järgi kindlaks valijate nimekirja järgi tervikus. Kui aga valimisringkond on väiksem valimisjaoskonnast, toimub valimisringkonna valijate arvu kindlaksmääramine valijate nimekirja lahtrites 7, 8, 9 näidatud valimisringkondade numbrite järgi. Sel juhul ühe ja sama nõukogu kõikide valimisringkondade valijate arv selles valimisjaoskonnas kokku (lahtrid 7, 8 ja 9 üksikult) peab võrduma selle valimisjaoskonna valijate nimekirjas olevate valijate üldarvuga.

Valimisedelid saanud valijate arvu kindlakstegemine toimub samas korras valijate nimekirja lahtris 10 olevate märgendite „jah“ järgi.

Kindlaksmääratud arvulised andmed kantakse hääletamisprotokoll, mis koostatakse eraldi iga valimisringkonna järgi.

Pärast seda loendatakse äraantud valimisedelid iga valimisringkonna järgi eraldi.

§ 88. Valimiste jaoskonnakomisjoni esimees kuulutab kõigi valimiste jaoskonnakomisjoni liikmete juuresolekul välja hääletamise tulemused iga valimisedeli kohta.

§ 89. Valimisedelid, millele hääletamise juures on jätud rohkem kui üks kandidaat, samuti ka valimisedelid, mis ei vasta kindlaksmääratud näidisele, tunnistatakse kehtetuiks.

Kui valimisedelil on valimiste ringkonnakomisjoni poolt registreeritud saadikukandidaadi perekonnanimi maha kriipsutatud ja juurde kirjutatud teise isiku perekonnanimi, kes ei ole registreeritud saadikukandidaadiks selles valimisringkonnas, siis valimiste jaoskonnakomisjon võib lugeda säärase valimisedeli kehtivate valimisedelite hulka kuuluvaks, kus on läbi kriipsutatud kõigi kandidaatide perekonnanimed ja tunnistada ta antuks saadikukandidaadi vastu.

Kui valimisedelil on jätud registreeritud saadikukandidaadi perekonnanimi maha kriipsutamata, kuid sellele on juurde kirjutatud teise isiku perekonnanimi, kes ei ole kandidaadiks registreeritud selles valimisringkonnas, siis säärane valimisedel loetakse kehtivaks ja loetakse antuks registreeritud kandidaadi poolt.

Kehtetuks tunnistatud valimisedelid loendatakse iga valimisringkonna järgi eraldi ja vastav arv kantakse selle valimisringkonna hääletamisprotokoll, vastavasse lahtrisse.

§ 90. Kui tekib kahtlusi valimisedeli kehtivuses, otsustab valimiste jaoskonnakomisjon küsimuse hääletamise teel, mis märgitakse protokoll.

§ 91. Valimiste jaoskonnakomisjon koostab Eesti NSV Ülem-

nõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi kohase hääletamisprotokolli iga valimisringkonna kohta kahes eksemplaris, millele kirjutavad alla valimiste jaoskonnakomisjoni liikmed, nende hulgas tingimata esimees ja sekretär.

Valimiste jaoskonnakomisjoni hääletamisprotokolli vorm on näidatud lisas nr. 9.

Kui valimisjaoskonnas toimusid valimised näiteks 10 külanõukogu valimisringkonna järgi ja ühe rajooninõukogu valimisringkonna järgi, siis sel juhul valimiste jaoskonnakomisjon koostab eraldi hääletamisprotokolli kahes eksemplaris iga külanõukogu valimisringkonna kohta (s. o. 10 protokolli kahes eksemplaris) ja eraldi protokolli kahes eksemplaris rajooninõukogu valimisringkonna kohta.

§ 92. Valimiste jaoskonnakomisjoni hääletamisprotokollis peab olema märgitud:

- a) häälte andmise alguse ja lõpu aeg;
- b) valijate nimekirjas olevate valijate üldarv antud valimisringkonnas või valimisjaoskonnas;
- c) valijate arv, kes on saanud valimisedelid;
- d) valijate arv, kes võtsid osa hääletamisest;
- e) kehtetuks tunnistatud valimisedelite arv;
- f) valimisedelite arv, millel on maha kriipsutatud kandidaatide perekonnanimed;
- g) igale saadikukandidaadile antud häälte arv;
- h) valimiste jaoskonnakomisjonile esitatud avalduste ja kaebuste lühike kokkuvõte ja valimiste jaoskonnakomisjoni poolt vastuvõetud otsused.

Hääletamisprotokolli täitmisel, arvestades seda, et ta koostatakse iga valimisringkonna kohta eraldi, tuleb silmas pidada järgmist:

Kui valimiste jaoskonnakomisjon koostab hääletamisprotokolli valimisringkonna kohta, mis elanike arvult on suurem valimisjaoskonnast või võrdne temaga, siis protokolli plangi teise lehekülje alguses lauses "... tegi valimiste jaoskonnakomisjon jaoskonna või valimisringkonna järgi kindlaks" kriipsutatakse läbi sõnad: „või valimisringkonna“ ja edaspidi protokolli kõigis punktides näidatakse valijate arv terve jaoskonna kohta.

Kui aga hääletamisprotokoll koostatakse valimisringkonna kohta, mis elanike arvult on väiksem valimisjaoskonnast, siis lauses "... tegi valimiste jaoskonnakomisjon jaoskonna või valimisringkonna järgi kindlaks" kriipsutatakse läbi sõnad: „jaoskonna või“ ja seejärel protokolli punktides 1, 2 ja 3 näidatakse valijate arv, aga protokolli punktides 4, 5 ja 6 — valimisedelite arv ainult selle valimisringkonna järgi, mille kohta koostatakse hääletamisprotokoll.

Saadikukandidaadi poolt antud häälte arv määratakse kindlaks

kõigi valimisedelite loendamise teel, mis on antud iga kandidaadi poolt eraldi ja näidatakse hääletamisprotokolli p. 7-es.

Igas hääletamisprotokollis näidatakse esitatud avaldused ja kaebused ainult selle valimisringkonna järgi, mille kohta koostatakse hääletamisprotokoll.

Valimiste jaoskonnakomisjonid vaatavad läbi nii kirjalikud kui ka suulised avaldused ja kaebused.

Valimiste jaoskonnakomisjoni poolt vastuvõetud otsused ühes avalduste ja kaebuste sisu lühikese kokkuvõttega lisandatakse hääletamisprotokollile, mis saadetakse vastavale valimiste ringkonnakomisjonile.

Kirjalike avalduste ja kaebuste originaalid ühes nende kohta vastuvõetud valimiste jaoskonnakomisjoni otsuste ärakirjadega lisandatakse protokollile teisele eksemplarile, mis antakse hoiule vastavale töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele.

§ 93. Pärast häälte kokkuvõtmise lõpetamist ja protokollidele allakirjutamist kuulutab valimiste jaoskonnakomisjoni esimees välja komisjoni istungil hääletamistulemused iga ringkonna kohta.

§ 94. Pärast hääletamisprotokollidele allakirjutamist on valimiste jaoskonnakomisjoni esimees kohustatud viivitamata saatma virgatsiga hääletamisprotokolli ühe eksemplari kinnipitseritult vastavale valimiste ringkonnakomisjonile.

Valimiste jaoskonnakomisjoni esimees saadab hääletamisprotokolli ühe eksemplari kõigile valimiste ringkonnakomisjonidele, milliste ringkondade järgi toimusid valimised selles valimisjaoskonnas.

§ 95. Kõik valimisedelid (eraldi kehtivad ja eraldi kehtetuks tunnistatud) peab pitseritama valimiste jaoskonnakomisjoni pitseriga ja ühes hääletamisprotokollide teiste eksemplaridega, asjatoimetuse ja valimiste jaoskonnakomisjoni pitsatiga antama valimiste jaoskonnakomisjoni esimehe poolt hoiule: linnades — linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele, rajoonilise jaotusega linnades — rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele, maal — rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele.

§ 96. Töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed on kohustatud säilitama valimisedelid kuni Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi korralduseni.

§ 97. Ruumis, kus valimiste ringkonnakomisjon toimetab häälte kokkuvõtmist on õigus viibida häälte kokkuvõtmise juures töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute eriti selleks volitatud esindajail, samuti ka ajakirjanduse esindajail.

Häälte kokkuvõtmise juures viibivate töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute esindajate, samuti ka ajakirjanduse esindajate perekonnanimed kantakse hääletamisprotokolli.

Valimiste ringkonnakomisjon toimetab häälte kokkuvõtmist katkestamata algusest kuni lõpuni.

§ 98. Rajooni, linna, linnarajooni, alevi ja küla töörahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonid toimetavad häälte kokkuvõtmist ja teevad kindlaks valimiste tulemused ringkonnas valimiste jaoskonnakomisjonide poolt esitatud protokollide alusel.

Kui valimisringkonna koosseisu kuulub mitu valimisjaoskonda, siis hääletamisprotokolli punktis 8 näidatakse häälte arv, mis on antud iga saadikukandidaadi poolt ringkonnas ja mis on saadud kõigi häälte kokkuvõtmise teel, mis on antud tema poolt kõigis valimisjaoskondades ja näidatud valimiste jaoskonnakomisjonide hääletamisprotokollides. Kui valimisringkond elanike arvult langeb kokku valimisjaoskonnaga või on väiksem valimisjaoskonnast, siis hääletamisprotokolli punktis 8 märgitakse need arvud, mis olid valimiste jaoskonnakomisjoni hääletamisprotokolli p. 7-es.

§ 99. Valimiste ringkonnakomisjon koostab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud vormi kohase hääletamisprotokolli kahes eksemplaris, millele kirjutavad alla valimiste ringkonnakomisjoni liikmed, nende hulgas tingimata esimees ja sekretär.

Valimiste ringkonnakomisjoni hääletamisprotokolli vorm on näidatud lisas nr. 10.

§ 100. Valimiste ringkonnakomisjoni hääletamisprotokollis peab olema näidatud:

- a) valijate üldarv ringkonnas;
- b) valijate arv, kes on saanud valimissedelid;
- c) valijate arv, kes võtsid osa hääletamisest;
- d) kehtetuks tunnistatud valimissedelite arv;
- e) nende valimissedelite arv, kus on maha kriipsutatud kandidaatide perekonnanimed;
- f) igale saadikukandidaadile antud häälte arv;
- g) valimiste ringkonnakomisjonile esitatud avalduste ja kaebuste lühike kokkuvõte ja valimiste ringkonnakomisjoni poolt vastuvõetud otsused.

Valimiste ringkonnakomisjoni hääletamisprotokolli täitmisel tuleb silmas pidada järgmist:

Kui antud valimisringkond elanike arvult on suurem valimisjaoskonnast, siis punktides 3—7 (protokolli teisel leheküljel) lahtrisse „arv“ kantakse arvud, mis on saadud kõigi valimiste jaoskonnakomisjonide hääletamisprotokollide vastavates punktides näidatud arvude liitmisel.

Kui antud valimisringkond elanike arvult on väiksem valimisjaoskonnast või võrdne temaga, siis punktidesse 3—7 kantakse

need samad arvud, mis on valimiste jaoskonnakomisjoni hääletamisprotokollis vastavates punktides. (Nii vastab valimiste ringkonnakomisjoni hääletamisprotokollis punktidele 3, 4, 5, 6 ja 7 vastavalt valimiste jaoskonnakomisjonide hääletamisprotokollide punktid 1, 2, 3, 4 ja 6).

Valimiste ringkonnakomisjonid vaatavad läbi nii kirjalikud kui ka suulised avaldused ja kaebused.

Valimiste ringkonnakomisjoni poolt vastuvõetud otsused ühes avalduste ja kaebuste sisu lühikese kokkuvõttega lisandatakse hääletamisprotokollile, mis saadetakse vastavale kõrgemalseisvale valimiskomisjonile.

Kirjalike avalduste ja kaebuste originaalid ühes nende kohta vastuvõetud valimiste ringkonnakomisjoni otsuste ära kirjadega lisandatakse protokollis teisele eksemplarile, mis antakse hoiule vastavale töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele.

§ 101. Pärast hääle kokkuvõtmise lõpetamist ja protokollis allakirjutamist kuulutab valimiste ringkonnakomisjoni esimees välja komisjoni istungil valimiste tulemused.

§ 102. Töörahva saadikute nõukogu saadikukandidaat, kes on saanud absoluutse hääleteenamuse, see on üle poole kõigist ringkonnas antud ja kehtivaks tunnistatud häälest, loetakse valituks.

§ 103. Valimiste ringkonnakomisjoni esimees annab valitud saadikukandidaadile välja tõendi tema valimise kohta töörahva saadikute nõukogu saadikuks. Valituks tunnistamise tõendi vormi määrab kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium.

Tõendi vorm on näidatud lisa nr. 11.

§ 104. Pärast hääletamisprotokollis allakirjutamist on valimiste ringkonnakomisjoni esimees kohustatud viivitamata saatma virgatsiga hääletamisprotokollis ühe eksemplari kinnipitseeeritud vastavale valimiste rajooni-, linna-, linnarajooni-, alevi- või küla komisjonile.

Protokollis teise eksemplari ühes valimiste jaoskonnakomisjonide hääletamisprotokollidega ja valimiste ringkonnakomisjoni asjatoimetusega annab valimiste ringkonnakomisjoni esimees hoiule vastava rajooni, linna, linnarajooni, alevi või küla töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele.

§ 105. Töörahva saadikute nõukogude valimiskomisjonide koosolekud on otsusevõimelised, kui neist võtab osa üle poole komisjoni üldisest koosseisust.

Kõik küsimused valimiskomisjonides otsustatakse lihthääleteenamusega, hääle poolnemisel otsustab esimehe hääle.

§ 106. Kui ükski kandidaatidest ei saanud absoluutset hääleteenamust, märgib valimiste ringkonnakomisjon selle hääletamisprotokollis eraldi ja teatab sellest vastavale valimiste rajooni-, linna-, linnarajooni-, alevi- või küla komisjonile ning samal ajal

kuulutab välja järevalimised nende kahe kandidaadi suhtes, kes said kõige suurema arvu hääli, määrates järevalimiste päeva, mis ei või olla hiljem kui kaks nädalat pärast valimiste esimest vooru.

§ 107. Kui ringkonnas antud häälte arv moodustab vähema kui poole valijate arvust, kellel on õigus hääletada selles ringkonnas, märgib valimiste ringkonnakomisjon selle hääletamisprotokollis eraldi ja teatab viivitamata sellest vastavale valimiste rajooni-, linna-, linnarajooni-, alevi- või külakomisjonile, kes sel juhul määrab uued valimised, mis peavad toimuma hiljemalt kaks nädalat pärast esimesi valimisi.

§ 108. Saadikukandidaatide järevalimised, samuti kui uued valimised kehtetuks tunnistatud valimiste asemel, toimuvad esimesteks valimisteks koostatud valijate nimekirjade järgi ja täies kooskõlas käesoleva valimiste määrustikuga.

§ 109. Juhtumil, kui saadik langeb välja tööraha saadikute nõukogu koosseisust, määrab kõrgemalseisva tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee vastavas valimisringkonnas uue saadiku valimised mitte hiljem kui kahe kuu jooksul pärast saadiku väljalangemist tööraha saadikute nõukogu koosseisust.

XI PEATUKK

VASTUTUS KODANIKE VALIMISÕIGUSTE RIKKUMISE EEST

§ 110. Igaüht, kes vägivald, pettuse, ähvarduse või äraostmise teel takistab Eesti NSV kodanikke teostamast vabalt oma õigusi valida ja olla valitav Eesti NSV tööraha saadikute nõukogusse, karistatakse vabadusekaotusega kuni kahe aastani.

§ 111. Nõukogu ametiisikut või valimiskomisjoni liiget, kes pani toime valimisdokumentide võltsimise või teadlikult ebaõige häälte kokkuvõtmise, karistatakse vabadusekaotusega kuni kolme aastani.

LISAD

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIDIUMI POOLT KINDLAKS MÄÄRATUD
VALIMISDOKUMENTIDE VORMID

HÄÄLETAMISÕIGUSE TÕEND Nr.

Eesti NSV töörahva saadikute nõukogude valimistel

„.....“ 195.....
 valimiste kuupäev

Perekonnanimi

Eesnimi

Isanimi

Sünniaeg

Elukoht

Käesoleva „Hääletamisõiguse tõendi“ esitaja on märgitud vali-
 jate nimekirjas lahkununa Eesti NSV
 rajoonist, linnast,
 alevist, külast.

Vastavalt „Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade töö-
 rahva saadikute nõukogude valimiste määrustiku“ paragrahvile
 20 käesoleva „Hääletamisõiguse tõendi“ esitaja, esitanud samal
 ajal kas passi või kolhoosiraamatu või ametiühingu pileti või muu
 isikutõenduse, peab kantama valijate nimekirja ja lubatama teda
 hääletada Eesti NSV töörahva saadikute nõukogude valimiste
 millises tahes valimisjaoskonnas.

„.....“ 195.....
 tõendi väljaandmise kuupäev

Töörahva saadikute nõukogu
 täitevkomitee esimees

Pitsat

Töörahva saadikute nõukogu
 täitevkomitee sekretär

KAOTAMISE PUHUL EI UUENDATA

Valimiste ringkonnakomisjoni protokoll

Eesti NSV rajooni
 valitava nõukogu nimetus

..... töörahva saadikute nõukogu saadiku-

kandidaatide registreerimise kohta

(Koostatakse iga kandidaadi kohta eraldi)

..... " 195
 protokoll koostamise kuupäev

..... valimisringkond nr.

..... valimisringkonna nimetus

Käesoleva protokoll koostas töörahva
 valitava nõukogu nimetus

saadikute nõukogu valimiste ringkonna-

komisjon, kes koosneb töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute

all-loendatud esindajaist ja kinnitati
 selle nõukogu täitevkomitee

..... nimetus, kes kinnitas valimiskomisjoni koosseisu

täitevkomitee otsusega kuu päeval 195.....:

esimees
 perekonna-, ees- ja isanimi millise töörahva ühiskondliku
 organisatsiooni või ühingu poolt

esimehe
 asetäitja

sekretär

liikmed:

Läbi vaadanud töörahva ühiskondlikelt organisatsioonidelt, ühingutelt ja
 üldkoosolekutelt valimiste ringkonnakomisjonile saabunud pro-
 tokollid

..... saadikukandidaadiks files-
 perekonna-, ees- ja isanimi
 seadmise kohta töörahva saadikute
 valitava nõukogu nimetus

nõukogusse valimisringkonnast nr.
valimisringkonna nimetus

ja saadikukandidaadi nõusolekuavalduse kandideerimiseks antud valimisringkonnas teda ülesseadnud organisatsioonide kandidaadina tegi valimiste ringkonnakomisjon esitatud dokumentide alusel kindlaks, et

..... on saadikukandidaadiks üles seatud
perekonna-, ees- ja isanimi
täiesti vastavalt „Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude valimiste määrustikule“.

Valimiste määrustiku alusel otsustas valimiste ringkonnakomisjon: registreerida tööraha saadikute
valitava nõukogu nimetus

nõukogu kandidaadiks
perekonna-, ees- ja isanimi
.....
sünniaasta, elukoht
.....
parteilisus ja tegevusala

kes on üles seatud
saadikukandidaadi ülesseadnud tööraha ühiskondlike organisatsioonide, ühingute ja üldkoosolekute nimetus

kandideerimiseks tööraha saadikute nõukogu
valitava nõukogu nimetus

valimiste valimisringkonnas nr.
valimisringkonna nimetus

Valimiste määrustiku alusel kanda saadikukandidaat

.....
perekonna-, ees- ja isanimi
valimisedelile hääletamiseks
valitava nõukogu nimetus

tööraha saadikute nõukogu valimiste
valimisringkonna nimetus

valimisringkonnas nr.

Avaldada käesolev otsus üldiseks teadmiseks.

Saadikukandidaadi registreerimise juures viibisid töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute, samuti ka ajakirjanduse esindajad:

perekonna-, ees- ja isanimi

mõllise töörahva ühiskondliku organisatsiooni
või ühingu või ajalehe või ajakirja poolt

Käesolev registreerimisprotokoll on koostatud kahes eksemplaris.

Protokolli üks eksemplar saadetakse kinnipitseeritult virgatsiga vastavale valimiste rajooni-, linna-, linnarajooni-, alevi- või külakomisjonile.

Protokolli teine eksemplar antakse hoiule vastavale rajooni, linna, linnarajooni, alevi või küla töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Valimiste ringkonnakomisjoni
esimees

Valimiste ringkonnakomisjoni
esimehe asetäitja

Pitsat

Valimiste ringkonnakomisjoni
liikmed

Valimiste ringkonnakomisjoni
sekretär

VALIMISSEDEL

Eesti NSV rajooni

tööraha saadikute nõukogu valimisteks

17. detsembril 1950. a.

..... valimisringkond Nr.

Saadikukandidaadi perekonna-, ees-
ja isanimiKelle poolt saadikukandidaadiks
üles seatud

Värv helesinine

Rajooni tööraha saadikute nõukogu
valimiste ringkonnakomisjon

VALIMISSEDEL

Eesti NSV rajooni linna

tööraha saadikute nõukogu valimisteks

17. detsembril 1950. a.

Valimis-
ringkonna

№.....

Saadikukandidaadi perekonna-, ees-
ja isanimiKelle poolt saadikukandidaadiks
üles seatud

Värv valge

Linna tööraha saadikute nõukogu
valimiste ringkonnakomisjon

VALIMISSEDEL

Eesti NSV Tallinna linna

rajooni

tööraha saadikute nõukogu valimisteks

17. detsembril 1950. a.

Valimis-
ringkonna

№

Saadikukandidaadi perekonna-, ees-
ja isanimiKelle poolt saadikukandidaadiks
üles seatud

Värv helesinine

Rajooni tööraha saadikute nõukogu
valimiste ringkonnakomisjon

VALIMISSEDEL

Eesti NSV rajooni alevi

tööraha saadikute nõukogu valimisteks

17. detsembril 1950. a.

Valimis-
ringkonna

№

Saadikukandidaadi perekonna-, ees-
ja isanimiKelle poolt saadikukandidaadiks
üles seatud

Värv valge

Alevi tööraha saadikute nõukogu
valimiste ringkonnakomisjon

VALIMISSEDEL

Eesti NSV rajooni küla

Valimis-
ringkonna

№

tööraha saadikute nõukogu valimisteks

17. detsembril 1950. a.

Saadikukandidaadi perekonna-, ees- ja isanimi	Kelle poolt saadikukandidaadiks üles seatud

Värv valge

Küla tööraha saadikute nõukogu
valimiste ringkonnakomisjon

Valimiste jaoskonnakomisjoni HÄÄLETAMISPROTOKOLL

Eesti NSV rajooni

tööraha saadikute nõukogu valimistel
valitava nõukogu nimetus

valimisringkonnas nr.
valimisringkonna nimetus

” 195.....
valimiste kuupäev

VALIMISJAOSKOND Nr.

Eesti NSV rajoonis

linnas, alevis, külas

Käesoleva protokolliga koostas valimiste jaoskonnakomisjon, kes koosneb tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute all-loendatud esindajaist ja on kinnitatud

selle nõukogu täitevkomitee nimetus, kes kinnitas valimiskomisjoni koosseisu linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee poolt

kuu päeval 195.....:

esimees
perekonnan-, ees- ja isanimi

esimehe
millise tööraha ühiskondliku organi-

asetäitja
satsiooni või ühingu poolt

sekretär

liikmed:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

perekonna-, ees- ja isanimi

millise töörahva ühiskondliku organisatsiooni
või ühingu või ajalehe või ajakirja poolt

Kell _____ kuu _____
päeval 195..... kuulutas valimiste jaoskonnakomisjoni esimees hääleand-
mise lõpetatuks. Enne valimiskasti avamist pitseeris valimiste jaoskonna-
komisjon komisjoni pitsatiga kõik kasutamata valimisedelid.

Vastavalt „Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade töörahva saa-
dikute nõukogude valimiste määrustiku“ paragrahvile 92 tegi valimiste jaos-
konnakomisjon jaoskonna või valimisringkonna järgi kindlaks:

1. Valijate nimekirjas olevate valijate üldarvu
(hääle andmise lõpetatuks kuulutamise hetkel) arv

2. Valijate arvu, kes said valimisedelid
(määratakse märgendi „jah“ valijate nimekirjas
kokkuvõtmise teel)

3. Hääletamisest osavõtnud valijate arvu
(määratakse valimiskastis olnud valimisedelite
kokkuvõtmise teel)

Valimiste jaoskonnakomisjoni esimees valimiste jaoskonnakomisjoni liik-
mete, samuti ka töörahva ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute selleks
volitatud esindajate ning ajakirjanduse esindajate juuresolekul kuulutas välja
hääletamistulemused iga valimisedeli kohta.

4. Valimiste jaoskonnakomisjoni otsusega tunnistati
kehtetuks üldse arv
valimisedelit.

5. Valimiste jaoskonnakomisjoni otsusega tunnistati
kehtivaks
valimisedelit.

6. Valimiste jaoskonnakomisjoni otsusega kehtivaks
tunnistatud valimisedelite hulgast tehti kindlaks
järgmine arv valimisedeleid, millel olid maha
kriipsutatud kandidaatide perekonnanimed
valimisedelit.

7. Valimiste jaoskonnakomisjon tegi kindlaks järgmised hääletamistulemused

_____ valitava nõukogu nimetus
töörahva saadikute nõukogu iga saadikukandidaadi kohta:

Kandidaadi perekonna-, ees- ja isanimi

Kandidaadile antud
hääle arv

8. Kokku: _____

Hääle andmise kohta saabus hääletamispäeval ja hääletamistulemuste
kokkuvõtmise ajal valimiste jaoskonnakomisjonile _____ avaldust ja kae-
bust. Kaebuste ja avalduste lühike kokkuvõte, samuti ka nende suhtes vali-
miste jaoskonnakomisjoni poolt vastuvõetud otsused on lisandatud käesole-
vale protokollile.

Käesolev hääletamisprotokoll on koostatud kahes eksemplaris.

Protokoll üks eksemplar saadetakse viivitamata virgatsiga _____

_____ valitava nõukogu nimetus
töörahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonile.

Kõik valimisedelid (eraldi kehtivad ja eraldi kehtetuks tunnistatud), pitseeritult valimiste jaoskonnakomisjoni pitsatiga, lisandatakse protokollile sellele eksemplarile, millise annab valimiste jaoskonnakomisjoni esimees hoiule: linnades — linna tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele, rajoonilise jaotusega linnades — rajooni tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele, maal — rajooni tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele.

Valimiste jaoskonnakomisjoni esimees ja liikmed lugesid läbi käesoleva protokolliga ja tunnistasid selle õigeks, mida kinnitavad oma käega kirjutatud allkirjadega.

**Valimiste jaoskonnakomisjoni
esimees**

**Valimiste jaoskonnakomisjoni
esimehe asetäitja**

Pitsat

**Valimiste jaoskonnakomisjoni
liikmed**

**Valimiste jaoskonnakomisjoni
sekretär**

195

protokolliga koostamise kellaaeg ja kuupäev

Valimiste ringkonnakomisjoni HÄÄLETAMISPROTOKOLL

Eesti NSV rajooni
 tööraha saadikute nõukogu valimistel
 valitava nõukogu nimetus

..... " 195
 valimiste kuupäev, kuu

VALIMISRINGKOND Nr.

valimisringkonna nimetus

Käesoleva protokoll koostas tööraha
 saadikute nõukogu valimiste ring-
konnakomisjon, kes koosneb tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühin-
 gute all-loendatud esindajaist ja on kinnitatud

selle nõukogu täitevkomitee nimetus, kes kinnitas valimiskomisjoni koosseisu

täitevkomitee otsusega kuu
 päeval 195.....:

<p>esimees</p> <p>esimehe asetäitja</p> <p>sekretär</p> <p>liikmed:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>perekonna-, ees- ja isanimi</p> <p>millise tööraha ühiskondliku organi- satsiooni või ühingu poolt</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
---	---

Ruumis, kus valimiste ringkonnakomisjon toimetas häälte kokkuvõtmist, viibisid häälte kokkuvõtmise juures, peale valimiste ringkonnakomisjoni liikmete, tööraha ühiskondlike organisatsioonide ja ühingute eriti selleks volitatud esindajad, samuti ka ajakirjanduse esindajad:

perekonna-, ees- ja isanimi

millise tööraha ühiskondliku organisatsiooni või ühingu või ajalehe või ajakirja poolt

**Valimiste ringkonnakomisjoni otsusega registreeriti järgmised saadiku-
kandidaadid:**

..... perekonna-, ees- ja isanimi valimiste ringkonnakomisjoni kandidaadi registreerimise otsuse kuupäev
.....

Aluseks võttes valimiste jaoskonnakomisjonide protokolle, tegi valimiste ringkonnakomisjon kindlaks:

1. Valimiste jaoskonnakomisjonide üldarvu ringkonnas arv
2. Nende valimiste jaoskonnakomisjonide arvu, kes esitasid hääletamisprotokollid
3. Valijate üldarvu ringkonnas
4. Valijate arvu, kes on saanud valimisedelid
5. Valijate arvu, kes võtsid osa hääletamisest
6. Kehtetuks tunnistatud valimisedelite arvu
7. Valimisedelite arvu, kus on maha kriipsutatud kandidaatide perekonnanimed
8. Järgmised hääletamistulemused **TOORAHVA**
valitava nõukogu nimetus

SAADIKUTE NÕUKOGU iga saadikukandidaadi kohta:

Kandidaadi perekonna-, ees- ja isanimi

**Kandidaadile antud
hääle arv**

.....
.....
.....

9. Kokku

Vastavalt hääletamistulemustele „Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude valimiste määrustiku“ paragrahvi 102

alusel tegi valimiste ringkonnakomisjon kindlaks, et valimisringkonna nimetus

valimisringkonnast nr. valiti saadikuks

....., kes
perekonna-, ees- ja isanimi

.....
valitava nõukogu nimetus

töörahva saadikute nõukogu valimistel kuu

päeval 195..... sai häält ringkonnas antud ja kehtivaks tunnistatud

..... häälest, seega kõigi antud hääle absoluutse enamuse.

Kui ükski kandidaatidest ei saanud absoluutset häälteenamust või ringkonnas antud häälte arv moodustab vähem kui poole valijate arvust, kellele on õigus hääletada selles ringkonnas, siis valimiste ringkonnakomisjon „Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude valimiste määrustiku“ paragrahvide 106 ja 107 alusel märgib sellest allpool protokollis ja vastavalt Määrustiku üldtähtendatud paragrahvidele määrab kahe kandidaadi järelvalimised või uued valimised:

Häälte andmise ja hääletamistulemuste kokkuvõtmise kohta saabub valimiste ringkonnakomisjonile avaldust ja kaebust. Kaebuste ja avalduste lühike kokkuvõte, samuti ka nende suhtes valimiste ringkonnakomisjoni poolt vastuvõetud otsused on lisandatud käesolevale protokollile.

Kaesolev hääletamisprotokoll on koostatud kahes eksemplaris.

Pärast häälte kokkuvõtmise lõpetamist on valimiste ringkonnakomisjoni esimees kohustatud viivitamata saatma virgatsiga hääletamisprotokollid ühe eksemplari kinnipitseeritult vastavale valimiste rajooni-, linna-, linnarajooni-, alevi- ja külakomisjonile.

Valimiste jaoskonnakomisjonide protokollid lisandatakse valimiste ringkonnakomisjoni protokollile sellele eksemplarile, milline antakse hoiule vastavalt kas rajooni, linna, linnarajooni, alevi või küla töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Valimiste ringkonnakomisjoni esimees ja liikmed lugesid läbi käesoleva protokollid ja tunnistasid selle õigeks, mida kinnitavad oma käega kirjutatud allkirjadega.

Valimiste ringkonnakomisjoni
esimees

Valimiste ringkonnakomisjoni
esimehe asetäitja

Pitsat

Valimiste ringkonnakomisjoni
liikmed

Valimiste ringkonnakomisjoni
sekretär

Saadikuks valimise

TÕEND

Saadikuks valimise

T Õ E N D

.....
valimisringkonna nimetus

.....
valimisringkonna nr.

valimiste ringkonnakomisjoni hääletamisprotokoll ja
„Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade töö-
rahva saadikute nõukogude valimiste määrustiku“ para-
grahvide 102 ja 103 alusel

.....
valitava nõukogu nimetus

tööraha saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomis-
jon tõendab, et seltsimees

.....
perekonna-

.....
ees- ja isanimi

on 195..... Eesti NSV

valimiste kuupäev

.....
rajooni

.....
valimisringkonna nimetus

valimisringkonnast nr. valitud

.....
valitud nõukogu nimetus

.....
tööraha saadikute nõukogu saadikuks.

Valimiste ringkonnakomisjoni
esimees

Valimiste ringkonnakomisjoni
sekretär

Pltsat

.....
“ 195
.....
tõendi väljaandmise kuupäev

SISUKORD

I peatükk

Valimissüsteem	3
--------------------------	---

II peatükk

Valijate nimekirjad	4
-------------------------------	---

III peatükk

Valimisringkonnad ja valimiskomisjonid rajoonide töörahva saadikute nõukogude valimistel	10
--	----

IV peatükk

Valimisringkonnad ja valimiskomisjonid linnade ja linnarajoonide töörahva saadikute nõukogude valimistel	12
--	----

V peatükk

Valimisringkonnad ja valimiskomisjonid alevite ja külade töörahva saadikute nõukogude valimistel	15
--	----

VI peatükk

Valimisringkonnad ja valimiste jaoskonnakomisjonid	18
--	----

VII peatükk

Saadikukandidaatide ülesseadmise kord	21
---	----

VIII peatükk

Valimiste päev	26
--------------------------	----

IX peatükk

Hääletamise kord	26
----------------------------	----

X peatükk

Valimiste tulemuste kindlakstegemine	29
--	----

XI peatükk

Vastutus kodanike valimisõiguste rikkumise eest	35
---	----

Lisa

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kindlaksmääratud valimisdokumentide vormid	37
--	----

Vastutav toimetaja E. Silvet

Tehniline toimetaja E. Ridala

Ladumisele antud 31. X 1950. Trükkimisele antud 11. XI 1950. Trükiarv 20 000. Paber 60:92, 1/16. Trükipoognaid 3,5. Arvutuspoognaid 3,05. MB-09457. Tellimise nr. 4549.
Graafikatööstus „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 49.

На эстонском языке

Положение о выборах в районные, городские, поселковые и сельские Советы депутатов трудящихся Эстонской ССР.

С приложением форм избирательных документов, установленных Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР, и необходимыми пояснениями.

Рыл. 1.10

Rbl. 1.10

A-18405
III
I

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00448617 3